

MAGYAR HÉTFO

ÁRA: **6** FILLÉR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, RÖKK SZILÁRD-U. 4. I. 7.

Megjelenik minden hétfőn

TELEFONSZAM:
JÓZSEF 444-04 JÓZSEF 444-05

Nem lesz Ottó-puccs csütörtökön

Favorit-vereségek a vasárnapi bajnoki fordulón

Scitovszky belügyminiszter: „Január közepére itt a hangos fel- vevőgép!”

— Vasárnap este —

Magyar Hétfo: Kegyelmes Uram. Mikor lesz Budapest a Hunnia-filmgyár új felvevőgépe?

Belügyminiszter: A gép szállításra készen áll...

M. H.: Miért nem hozták már Pestre?

Miniszter: Most alakítják át a gyárat. Ha ez a munka befejeződik, itt a gép...

M. H.: Időpont.

Miniszter: Január közepén azt hiszem, lehet dolgozni már...

M. H.: Mi lesz azokkal a magyar hangos felvevőgépekkel, amelyekkel már dolgoztak itt Pesten?

Miniszter: Nem is tudom, hogy vannak.

M. H.: Kettő is van...

Miniszter: Majd azzal dolgoznak, amelyek jobb lesz... A hangos filmgyártás mindenestire megindul januárban. *A Filmalap megtette a kötelességét. Felszerel egy tökéletes műtermet. Most a vállalkozókra a sor. A magyar film nagyon hiányzik a mozik műsoráról... Azt hiszem, hogy a jól felszerelt Hunnia-filmgyár örvendétes változást hoz a magyar filmszakma életébe...*

A kormány nem folyósítja a pinceszövetkezetek kölcsonéit

Négy borpinceszövetkezet számára a földművelésügyi kormányzat előterjesztésére Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter 1.200.000 P kölcsön folyósítását állapította meg. Ezek közül a Hegyaljai pinceszövetkezet már kézhöz is vette a reá és 300.000 pengőt. Az egri, kecskeméti és székszárdi szövetkezetek azonban minden sürgetés és közbelépés ellenére nem vették kézhöz a kilátásba helyezett összeget. A pénzügyminiszter ugyanis a folyósítás előtt megvizsgálta a szövetkezetek működését és megállapította, hogy a székszárdi szövetkezet a több százezer pengő összegre rügő állami támogatás ellenére mindössze 16 hl bort exportált. E megállapítás után Wekerle pénzügyminiszter a további folyósításokat beszüntette, illetve függőben tartotta. Most folyik a kecskeméti szövetkezet felülvizsgálata, amely a jelek után ítéve, szintén érdekes megállapításokra ad majd alkalmat.

Szikra (Teleki Sándorné grófnő),

a kiváló írónő, a „Fölfelé szállók” és más ismert regények szerzője, súlyos beteg a Korányi-klinikára vétette föl magát. Allapota ma már lényegesen javult, úgy hogy teljes felépülésére minden remény megvan.

Chorin Ferenc

A sajtót bajlárta az a hivatalos közlemény, hogy Chorin Ferenc felsőházi tag a tulajdonában lévő XV. századi várpalotát Mátyás-kastélyt minden ellenszolgáltatás nélkül felajánlotta közöskökre. Minden ellenszolgáltatás nélkül? Ugyanez a lapokban megjelent a Magyar Ammóniagyárnak a Salgótarján és a Kereskedelmi Bank főszékhelyével való megalapításáról szóló közlemény. E két tény közötti összefüggés beavatottak előtt nem vitás. Várpalota mellett fekszik Pétfürdő, az Ammóniagyár telep-helye...

Zajos Heimwehr-felvonulás Bécsben

„Nem a parlament, hanem a katonai formációk fogják meghozni a döntést” — mondta Starhemberg

— A Magyar Hétfo bécsi tudósítójának telefonjelentése —

Ma délelőtt zajlott le a Heimwehrek napok óta beharangozott díszszemléje, a „General-appeal”, amelyet feszült érdeklődéssel vártak. Osztrák politikai körökben napok óta az a hír járta, hogy a Heimwehrek kebelén belül szakadás állott be és a párt két részre oszlott. A díszszemle a Starhemberg-vezérszék jelenléte mellett a belügyminiszter hosszabb beszédét követte.

„Nem a parlament az, — mondotta többek között Starhemberg herceg, — ahol a kérdések fölött határozni fognak. A döntést a katonai formációk fogják meghozni.

Eppen ezért fontos ezeknek kellő módon való felkészítése. Meg kell azonban oldani a Heimwehr szellemi válságát is és ki kell utasítanunk magunk közül mindenkit, aki nem százszázalékosan szolgálja a mi eszményeinket. A Heim-

wehr minden kétségen kívül hatalmi tényező az osztrák politikában és nekünk kell gondoskodni arról, hogy ez továbbra is így maradjon. A szemlén háromszor Starhemberg-vezérszék jelent meg és mintegy tízezerre tehető a többi résztvevők száma.

Ez most már hivatalos beismerése annak, hogy a Heimwehr-pártban szakadás állott be. A helyzet válságos voltát az is mutatja, hogy Starhemberg most már ilyen nagyhangú megnyilvánulásokkal iparkodik immár menthetetlen politikai pozícióját ideig-óráig alátámasztani.

A vitézi rend azt választja soraiba, akit akar

Gömbös nem változtat a Vitézi Szék mai összetételén

Pest vármegye déli részének vitézi széke vasárnap tartotta meg Kecskeméten a város háza körüli ünnepi összejövetelét és vitézi tevékenységének emlékét, amelyen Gömbös Gyula honvédelmi miniszter is résztvett és ünnepi beszédében foglalkozott a Vitézi Szék legutóbbi parlamentben ért kritikával, amellyel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Végre engedjek meg, hogy mi magyarok legalább egy intézményünkben teljesen magyarok maradjunk. Tőlünk úgyis mindent elvették. Évszázadokon keresztül ki akarták vetkőztetni ezt a nemzetet nemzeti múltjától és a nemzetnek legjobbjait hullották el abban a harcban, amely harcban az energiája, ha azt a nemzet javára fordították volna, az ország felvirágzását vonta volna maga után. Ez a nemzet évszázadokon keresztül nem élhetett nem-

zeti életet, elvonták tőle mindazt, ami a nemzet megerősödéséhez vezetett volna. Ma kell pótolni azt, amit elmulasztottunk. Amikor iskolákat, egyetemeket, intézményeket, rendet létesítettünk és zászló alá gyűjtjük a magyarságot, engedjék meg, hogy azoknak, akik tőlünk ezt irigylük, azt mondjam, hogy mi évszázadok mulasztásait igyekszünk most pótolni, mert úgy érezzük, hogy a történelem dübörög és sürgeti a nemzeti intézmények megépítését. A magyar nemzet türelmes, mindenkit megtrt maga mellett és kezét nyújt azoknak, akik becsületes nemzetépítő munkát végeznek. A Vitézi Rendnek jellege abban csucosodik ki, hogy tagjai közé azt választja, akit akar. A vitézség és hősiesség mellé más szempontok is sorakoznak. Intézményeinkben a nemzet lelke, belső berendezkedésünkben a nemzeti öncélűség kell hogy visszatükröződjék.

Vass József bútorait zárt ajtók mögött adogatják el...

Legenda foszlik szét, hatalmas vagyon legendája azzal a nagyon csendes és nagyon szomorú házi aukcióval, amely a legnagyobb titokban most folyik a Kinizsi-utca 10. számú ház egyik elsőemeleti lakásában. Vass József lakott itt, a magyar politika utolsó tíz évének egyik legmaradékosabb alakja, a volt népjóléti miniszter, akit a bútorait most aukcionálják.

Es az aukció legért ajtók mögött folyik, csak a családnak néhány jó barátját értesítették. Barátokat vártak vásárlóknak, a barátok azonban eddig még nem jelentkeztek. A volt népjóléti miniszter hűga, Vass Mariska, a bútorokat zsúfolt termekben már a harmadik hete vár barátokra, vásárlóokra.

Legenda a vagyon...

Es az egyszerű és szomorú házi aukció végét veti a harmadik héten, hatalmas telkekről, örösi vagyonról szóló pletyka suttogásainak. Legenda a vagyon, kell a pénz és a zárt ajtók mögött ezért folyik, eddig még hiába, a vásárlók nélküli aukció.

Vass József családja és jogtanácsosuk, Krivosz Árpád dr. ügyvéd, először nyilvános auk-

cióra gondoltak, tárgyalásokba bocsátkoztak az Ernst-múzeum vezetésével, azonban ezek a tárgyalások eredménytelenek maradtak, mert olyan horribilis összegekre rúgtak volna a költségek. Azonkívül pedig szakértők megállapításai szerint Vass József hagyatékának leltárában csodálatosan szép, értékes és modern bútorok szerepelnek, de műkincsek, amelyeket nyilvános aukció keretében szerepeltetnének, bizony nem akadna.

Ekkor vetődött fel az a gondolat, hogy Misi-ajukóit rendeznek a hagyatékából és erre meghívják a néhai népjóléti miniszter és családjának barátait és szűkebbkörű ismerőseit. Az első aukcióit már meg is tartották Kalocsán és néhány bútor el is adtak. Majd Vass Mariska körülbelül három héttel ezelőtt Budapestre utazott, a kalocsai rezidenciából pedig felhozták azokat a bútorokat, amelyeket Budapestben akartak értékesíteni.

Már az első nehézségek itt kezdődtek, mert Vass József kalocsai bútorainak Budapestre szállítása bizony elég nagy összeget, 850 pengőt emésztett fel.

Eppen ezért Kalocsáról csak a bútorok egy részét szállították fel, különböző nehézségek miatt

még több bútor Kalocsán maradt, amelyet Budapestben szerettek volna értékesíteni.

Azonban a felszállított és a már Budapestben lévő bútorok áraikat végösszege körülbelül 32.000 pengőre rüg. Ezért az árért eladó egy esodólatosan szép ebédő, amely hatalmas asztalból, óriási kredencből, ezüstszekrényből és egy nagy gyönyörű pohárszékkel áll, természetesen ehhez még több apró bútordarab is hozzátartozik. A végösszeg már magában foglalja Vass József híres orosz egyházi szövetel borított sárga szalóngarnitúrája, amely két diványból, négy gyönyörű fotelből, négy kis székből, három asztalból áll.

Eladó a miniszteri dolgozószoba...

Eladó Vass József dolgozószobája, a masszív óriás íróasztal, a trónhoz hasonló lakásba. Vass József régi, hűséges inasa nyitja az ajtót. Szomorúan halmozai a lakásban.

Apróbb bútorok darabonként s még egy szalóngarnitúra, esodólatos szönyegek, 6- és úperzsák, értékes szemirák. Mindez negyven ezer pengőért és nincs rá végy.

Meglátogatjuk est a csendes és nagyon szomorú aukciót.

A Kinizsi-utca 10. számú ház első emeletén becsöngetünk Vass József egykori lakásába. Vass József régi, hűséges inasa nyitja az ajtót. Szomorúan halmozai a lakásban.

Valamikor gyönyörű szobák most olyanok, mint egy bútorraktár. Egy-egy tereben három-egy szobára való bútor is zsúfoltak össze. A régi inas halkán mondja:

— Mind eladó, pedig hogy szerette őket.

Az egyik szoba falán Vass József életnagyságú portréja.

Szomorúan mosolyog.

Az inas egy pillanatra a képre néz, aztán Vass Mária szobájába siet, hogy bejelentse.

Vass Mária tápig fekete ruhában fogad, kedvesen, kissé furdaltan mosolyog s körülmutat a szobákban, a bútorokon:

— Igen, mind eladó, el kell adnunk, pedig higgye el, nagyon nehéz megőrizni tőlük. Hiszen minden darabja egy-egy emlék...

Halkán folytatja:

... egy-egy ereklye.

Körüljárjuk a szobákat. Hatalmas ablakos üvegajtós terebe érünk. Vass Mariska mondja:

— Es volt a hálószobája, a kalocsai hálószoba.

A szobában csend lesz egy pillanatra.

— A másik, a pesti szoba, az úgy maradt, ahogy volt — folytatja kis idő múlva Vass Mária. —

Dezartur az ajtót, azóta sem volt benn senki. Annak úgy kell maradnia.

Az egyik szoba sarkában Vass József ritka és esodálatoran finomrajzi óperza szőnyegei hevernek eladásra várva. Egy hatalmas kredencen porcellánfigurák, masszív állványon Vass József mellékszobrára. A dolgozószobába érünk. Hatalmas sima fekete frakkal előtt megdöbbenően ülcs az óvadász székén...

Az addigi érdeklődők felől kérdőzködők. Vass Mariska szomorúan felel:

— Igen, már érdeklődtek egyes dolgok után, de visszatér még nem akadt, pedig már nagyon jó lenne, ha történne valami, olyan zűfolt és mégis olyan szomorúan ülcs így a lakás.

— Az a szándékunk, — folytatja tovább — hogy Koloscsól felkötődünk Pestre és az, hogy nem történik semmi, bizony nagyon keelet bennünk. Hiszen olyan gyönyörű minden s minden milyen olcsó.

A szalónba megyünk át, amelyet Vass József annyira szeretett. Vass Mária három kis asztalkára mutat.

— Eredetleg csak két ilyen kis asztalka volt, én tudom, mennyi fáradsággal kutattott, míg megtalálta ezt a harmadik kisasztalkát.

A szobába esengetés hallatszik be. Tüvedés volt, senki nem jön. A esodálatoran szép bútorokra nincs vásárló.

Amikor elbúcsúzunk, Vass Mariska ezt mondja:

— Nagyon szeretném mind megtartani, de hát nem lehet. Ha felkötődünk: Koloscsól Pestre, nem tudunk mit csinálni a sok bútorral. Végéig még mindig nem jött...

Vass József inaza kísér ki az ajtóig. Egy pillanatra még megállunk Vass József képe előtt. Mosolyog, már nem szomorúan, kicsit gúnyosan, kicsit jóságosan...

Réti Sándor.

Gyilkosság a Csikágóban

Az Alpár-utcaiban levő rendőrszobába véres, tépet ruhájú ember bukott be vasárnap éjszaka egy negyed 12 órakor s elordította magát: megöltem egy embert!

A felizgatott ember ittas is volt, de a rendőrök lassan kiszedték belőle, hogy mi történt.

Elmondotta, hogy a Bon-utca 34. számú ház pinelakásában agyonverte főbörjéit, Bereznay Árpád zenészt. A rendőrszoba jelentést tett az esetről a főkapitányságnak, ahonnan azonnal nagyobb rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy a jelentkező igazat mondott. Megállapították, hogy a gyilkos Bereznay János közműves, aki feleségével késő este érkezett haza, ott veszekedni kezdett Bereznayval egy szék miatt. A veszekedés hevében először leütötte, majd cipőserkéllyel agyonrúgta.

Miskolcon a független polgárok és munkások szövetsége győzött

A közigazgatási bíróság ismeretes döntése folytán ma terítők meg Miskolc város II. és VIII. választókerületében a törvényhatósági bizottsági tagok választását. Még az emult választáson két párt küzdött egymással még pedig a keresztény és az egyesült demokrata és munkáspárt, addig most három párt indult a választási küzdelembe és pedig az utolsó percben egyesült keresztény közegyi és szocialista párt, a nemzeti demokrata párt és a független munkások és demokrák szövetsége.

A választás eredménye, a késő éjjeli órákban vált ismeretessé, a

független polgárok és munkások listájának győzelmével végződött.

Ezen a listán jutott bizottsági tagsághoz dr. Zsalényi Béla jogakadémiai tanár, a polgári elemek listavezetője és Huska Vilmos volt nemzetgyűlési képviselő. A szocialdemokraták részéről pedig Reisinger Ferenc. A nemzeti demokrata párt listája teljesen megbukott.

Elfogták a rendőrgyilkost

Mult héten történt Ujpesten, hogy az Özsztéca 48. számú lakásban Kelemen János szeszgyáros összeveszett barátjával s a veszekedés hevében a lakást felgyújtotta. A barátó erre feljelentette Kelemen a rendőrségen, akit azonban nem találtak meg. Néhány nappal ez előtt Ujpesten valaki felismerte a szeszgyárost az utcán, figyelmeztette rá Kias XXII. József rendőrt, aki elő akarta állítani. Kelemen revolvert rántott, a rendőrt életveszélyesen megsebesítette és megszökött. Vasárnap éjszaka értesítették a budapesti rendőrséget, hogy Kelemen, aki hiúklán érkezett Pécsre, ott elfogták és Budapestre szállították.

HA AUTO MERCEDES-BENZ

Bomlási folyamat a Magyar Pólo Klubban

A Henrik Borwin mecklenburgi herceg rezsimjével elégedetlen előkelő tagok kiváltak a klubból

A Magyar Pólo Klubban megindult bomlási folyamat elsősorban azokra az ellentétekre vezethető vissza, amelyek a klub élén álló Henrik Borwin mecklenburgi herceg és a klubnak a magyar arisztokráciához és előkelő társasághoz tartozó tagjai között mutatkoznak.

A klub tagjainak egy része nem ért egyet a mecklenburgi herceg rezsimjével, amely ellen azonban a vezetőség egyes tagjai eredménytelenül emelték fel a szavukat.

Kétségtelen, hogy a mecklenburgi herceg nagy rátermettséggel és hozzárettéssel szervezte meg annakidején a Magyar Pólo Klubot, amely csakhamar legelőkelőbb klubja lett az arisztokráciának és szép sikerrel működött. A herceg kitűnő szakember, aki a lötenyészés terén is jelentős eredményeket ért el. A Magyar Pólo Klubban semmiféle ellenszolgáltatást nem kap munkájáért, viszont

a földmívelésügyi minisztériumtól kap fix fizetést.

Nyilván a magyar lötenyészés fejlesztése érdekében kifejtett munkájáért és a külföldre exportált lovak után még százalékos részesedést is kap.

Ezek az üzleti tranzakciók nem mindenben feleltek meg a klub arisztokrata tagjai ízlésének és részben ez okozta a tömeges tagkiválasztást, amelyekkel kapcsolatban kitűnően informált helyről a következő információt kaptuk:

A Magyar Pólo Klub élén egy sportbizottság

áll, amelynek tagjai azonban számtalan alkalommal meggyőződhetek arról, hogy javeslatikaik nem vették figyelembe és határozataikat nem hajtották végre.

Az intézőbizottság többek közt nem tudott tiszta képet nyerni a Magyar Pólo Klub ügymenetéről sem, így például a lövésár-lásokból és exportból származó üzleti eredményekről,

ami különösen a klub vezetőségében helyet foglaló előkelő közigazdasági funkcionáriusokban érlelte meg azt a meggyőződést, hogy nem válhatnak az ügyvéltre a felelősséget. A sportbizottság tagjai többször megdöbbenve tapasztalták, hogy előző napon hozott döntésükkel szemben másnap ellenkező intézkedések történtek, úgy hogy az intézőbizottság valójában csak papíron volt meg, azonban nem volt beleszó-lása az ügyek ritelbe. Eppen ezért

a sportbizottság tagjai: Hornyánszky Viktor, Hatvani Endre báró, Aich Hubert és Ily Gábor lemondtak tisztségükről és kiléptek a Magyar Pólo Klubból.

Ezeket a kiválasztat legutóbb még egy fel-tűnő kilépés követte:

Wenckheim József gróf lemondott a klub alelnöki állásáról és kivált a Pólo Klubból,

sőt külön póloklubot létesít, amelynek maga becsátja rendelkezésre lovait.

A Magyar Pólo Klub válsága ezzel és a küszöbön álló további kilépésekkel most már komoly formát öltött és aggodalommal tölti el azokat, akiknek a szívéen fekszik a magyar lovaspólo-sport fejlődése.

Kétszáz pestszentörincsi család jogorvoslást kér az igazságügy-minisztertől

Pestszentörincsen, a ceglédi vasútvonal és a fővárosi rákoskeresztúri köztetmetje között néhány év előtt 24 hold kiterjedésű területet apró házhelyekre parcelláltak fel. Kisemberek, vasútiások, postások, gyári munkások vették meg a telkeket és a kispesti járásbírószágon teilekkönyv-lyeg is nevékre könyveltették. Legutóbb már ház-lyeg is építették a telken. Egész kis városrész épült ki és nemrég azzal a kéressel fordultak Sipőcz Jenő dr. polgármesterhez, hogy a fővároszhoz való csatlakozásukhoz Budapest közigyűlése is járul-jon hozzá.

A telkeszárással kapcsolatban, most levő malva pládtalan megjelölés érte ezeket a kis-embereket.

A kispesti járásbírószágon, mint teilekkönyvi hatóság 13082/1930. számú végzésében a szabadszékbeli vasúti telkek legnagyobb részét az O. F. B. 41347/1926. és az O. F. B. 47895/1930. számú végzése alapján

a földbirtokrendezőbírószágon felügyelete alá helyezte.

A kispesti járásbírószágon végzése szerint ezeket a telkeket csesztül olgannak tekintik, mintha azokat az O. F. B. juttatta volna a tulajdonosoknak. Azok kölcsönrel való megterheléséhez, átruházásához vagy eladásához az O. F. B. előző be-kegyezése szükséges, s csak a földbirtokrendezősi törvényben körülírt igényjogosultsáknak, az évekkel ezelőtti vételáron, nyereség nélkül adható tovább.

Ez a körülmény a telkek értékét mint-egy hetvenöt százalékkal csökkentette, amely házhelyenként 1000—1200 pengő értékvesztést jelent a környékbeli tel-kekhez viszonyítva a tulajdonosoknak.

Az érdekelt ingatlanulajdonosok most Lül-döttéigleg keresik fel az igazságügyminisztert és az OFB Különös végzése alapján hozott járás-bírószágoni döntés ügyében jogorvoslást kérnek.

Egy fiatal budapesti orvos tragikus házasság-kötése a szanatóriumi haláloságyon

Porgesz Lajos dr. 1919-ben végezte el a budapesti tudományegyetemen tanulmányait és azonnal a Rókus-körház ügyintéző-osztályára került. Közben bőrgyógyász-spezialista is lett és különösen a tüdőháj gyógykezelésével foglalkozott nagy ambícióval. Ez lett a veszte, mert

a tehetséges fiatal orvost egy tüdőbeteg páciense infúciálta és így hivatalának ál-dozata lett.

A súlyos tüdőbetegtek egész sorát gyógyította meg Porgesz Lajos dr., rajta azonban már nem tudtak segíteni. A kitűnő fiatal tüdőspecialistának a Kertész-utca 33. számú házában volt az orvosi rendelje, a nyári hónapokban Héviz-fürdőn rendelt. Az idei nyár végzettsé vált az orvosa, aki fertőzést kapott és szeptember 16-án egy heveg tüdővérzés után mentőautón szállították Budapestre szanatóriumba. Két hónapot töl-tött a nagybeteg a szanatóriumban és ezalatt egy órára sem távozott el betegágya mellől menyasszonya: Nyáry Lili.

A fiatal úrilánnyal nyolc évvel ezelőtt ismerkedett meg Porgesz dr. egy esküvőn, amelyen Nyáry Lili nyoszolyólány volt. Az ismeretség-ből hamarosan szerelem lett és hogy a házasság nyolc évig késett, annak oka főleg Nyáry Lili családi körülményeiben keresendő. A fiatal úrilányt nagyszülei nevelték, akik az utolsó években sokat betegeskedtek és unokájuk nem akarta elhagyni őket éppen akkor, amikor a legnagyobb szükségük volt rá. A nagyszülők nemrég meghaltak. Rövidesen azonban Porgesz dr. is megbetegedett. Nyáry Lili vőlegényét elkíserte a mentőautón, amely Hévizről a szanatóriumba szállította és mellette maradt ál-lándóan a szanatóriumi betegszobában is, ahol enyvedő szövetekkel ápolta.

A szanatórium orvosai mindent megtettek kártársuk megmentése érdekében, de az első perctől tisztában voltak azzal, hogy remény-telen minden küzdelem a rongáló tüdőből

élen. Közben Porgesz dr. állapota állandóan rosszabbodott. A fiatal orvos maga is tisztá-ban volt állapotának súlyosságával és több-nyesen mondogta menyasszonyának, hogy sze-retné vele megesküdni. Kedden, amikor már nagyon rosszul érezte magát Porgesz dr., ma-gához kérte jóbarátját, Aczél Henrik köz-gyámot és

közölte vele azt a kívánságát, hogy há-zasságot akar kötni menyasszonyával.

A súlyos beteg kívánságáról értesítették szüleit is. Apja Porgesz József tőzsedebizomá-nyos meghatra adta beiegyezését a házasság-kötéshez. A nagybeteg hőmérésüklete ezen a napon hirtelen leest és az orvosok nem is titkolták már a hozzátartozók előtt, hogy Porgesz dr. legfeljebb már csak egy napig élhet.

Íuba szűkesfővárosi főjegyző, anyakönyv-vezető delután hat órákor jelent meg a szanatóriumban és Porgesz dr. látható meg-könyebbüléssel fogadta. A szomorú esküvi szertartás rövid ideig tartott, a menyasszony tanuja Aczél Henrik közgyám volt, a vőle-gényé pedig Kádor dr. orvos, aki maga is fiatal házas és nem tudta visszafojtani a hi-vatalos szertartás alatt a könnyeit. Porgesz dr. teljesen eszméletlen volt — máskülönben nem is lehetett volna az esketést megtartani — és

halk, suttogó hangon, de határozottan felelt az anyakönyvvezető kérdéseire, amny ereje azonban már nem volt, hogy az anyakönyvet aláírja.

hanem csak egy keresztet jegyzett be a név-aláírás helyett. Amikor az anyakönyvvezető a szokott kérdést intézte hozzá, hogy nem kény-szerítette-e senki a házasságkötéshez, Porgesz dr. felemelte fátyolos hangját és így mondta: — Szabad akaratomból veszem feleségül menyasszonyomat.

Ezek voltak Porgesz dr. utolsó szavai. A

szertartás után fáradtan dőlt le a vánkora és amikor menyasszonya mosolyt erőltetve ma-gára megkérdezte, hogy meg sem esőkolja, a haldokló hideg veritékes ajkával egy csókoló lehet menyasszonya arcára. Ezután csakhamar mély álomba merült és

este tíz órakor, négy órával az esketés után fiatal felesége karjai között meghalt a harmáncskétes orvos.

A fiatal asszony kétségbeesett sikoltása fel-verte a szanatórium esti csendjét és mindenki sirt a szanatóriumban: az orvosok, az ápoló-nők, a betegek, mindenki... László Ferenc.

Tízezer schilling, négy-ezer márká, hétezer líra és néhány kézirat égett el Hubert Marischka szín-igazgató bécsi villájában

Bécsből jelenti tudósítónk: Hubert Ma-rischka, a Theater an der Wien igazgatója vasárnap nagyobb társaságot látott vendégül a Hietzinger Hauptstrassen lévő villájában. A kora reggeli órákban, kavással aztán, hogy a vendégek eltávoztak, hatalmas tűst csapott ki az igazgató dolgozószobájából. Mire a tűz-oltók a helyszínre értek, a szoba már lángok-ban állott és így annak megmentésére gon-dolni sem lehetett. A szobában, amelynek egész berendezése elégett, volt Marischka író-asztala, amelyben 10.000 schilling, 4000 márká és 7000 líra volt. Az íróasztal főkjá-ban szúndarabkizartok is voltak. Ezeknek az értékéről azonban nincs jelentésünk.

Hét ember sebesült meg a lengyel választáson

A lengyel képviselőválasztás — mint Varsóból jelentik — az egész országban nyugalomban folyt le. Egredül Varsó egyik elővárosában történtek összetűzések, amelyek során hét ember sebesült meg. Egyik civistá napilap szerkesztő-sége előtt nagyobb tüntetés volt. Az épület ös-zes ablakait betörték és a teljes berendezést tönkretették. Danzigban és Felsősziléziában, ahol nagyobb rendezvartástól tartottak, semmi különösebb esemény nem történt.

Nádossy Imre és Solymossy Elek báró autója elütött egy biciklistát

A Sajó-útea és az Aréna-út sarkán vasárnap a Bp. 30.447. számú magánautó, amelyet Major Gyula soffer vezetett, elütött egy kerékpárt, amelynek tulajdonosát, Dömény Lajost, a men-tők súlyos állapotban a Rókus-körházba szállít-tották. A magánautó utasait, báró Solymossy Eleket és Nádossy Imre volt országos főkapitányt kihaligatták a rendőrség és mindketten azt vallották, hogy a szerencsétlenséget a bicik-lista vigyázatlansága okozta.

Amikor a gratuláló hölgy zsebtolvaj

Különös zsebtolvajlás ügye foglalkoztatta va-sárnap a rendőrséget. A dohányutcai zsidótemplomban vasárnap tartotta esküvőjét Prégrer Jenő malomtisztviselő. Az esküvi szertartás végetve-le a fiatal pár kifélt indult a templomból a gratuláló sorfala között, amikor egy csinos, bun-dás nő került a völégény háta mögé. A fiatal nő hirtelen megbottolt és nekiesett a völégénynek, aki ebben a percben megragadta a nő eszükóját és így kiáltott föl: Zsebtolvaj!

Az elegáns nő hangos sikollyal ki akarta ma-gát szakítani Prégrer kezéből, azonban ekkorra már a templom előtt esdőtűt támadt és megie-lyent egy rendőr is, aki a nő előállította a VII. kerületi kapitányságon. Megállapították, hogy az illető Szigriszt Lajosné Pacsek Ilona magán-tisztviselő felesége, aki vallomásában azt ma-dogta, hogy nem akarta Prégrer zsebéből tárá-zni kivenni, hanem megbottolt és így edűtlen meg akart valamiben kapzkodni és a jedszött vé-telenül a keze a férfi nadrágzsebébe. A rendőrs-gen nem adtak hitelt a nő védekezésének, ha-nem őrizetbe vették.

Hogy lehet pénzt keresni? H1 „ORANIER“ folytonos kályhá; vess, egy megtakarítja a vételárat a tüzeben. Somló Izsó Budapest, VIII., József-körút 43. szám. Telefon: József 214—28. KÉRJEN ÁRLAPOT

Ottó nagykorúsága legegyszerűbb ünnepséggel fog lefolyni

Csekolics Iván gróf nyilatkozik a magyar és osztrák legitimista mozgalomról

A múlt héten ugyanis olyan hírek terjedtek el Budapesten, hogy Zita királyné Ottóval való problémáját akar intéztetni a magyar néphez. Ebben a problémában Ottó — *tandésainak megkerülésével* — közvetlenül kijelentés, hogy szigorúan regaszkodni fog a jogaihoz és igényt tart Magyarország és Ausztria trónjára. Ebben az ügyben egyébként mára hivatalos jellegű nyilatkozat is megjelent.

Felkerestük Csekolics Iván grófot, a magyar legitimisták egyik vezérét és megkérdeztük tőle, hogy mi igaz ezekből a hírekből?

Csekolics gróf a következőket válaszolta: — Magam is kijelenthetem, hogy minden nyilvánvalóan vonatkozó híresztelés teljesen légből kapott. Ottó király 18-ik születésnapján semmiféle nyilvánvalóan nem fog megjelenni, az a híresztelés pedig, hogy Zita királyné a tanácsai megkerülésével akarja nyilatkozatot kibocsátatni, egyenesen nevetséges feltevés.

A nagykorúság elérése Steenockerzeelben a legegyszerűbb ünnepséggel fog lefolyni. Minden egyszerűsége mellett ennek a ténynek abban van fontossága, hogy a Habsburg-család feje ezen a napon lép a férfikorba. Eddig a Habsburg-ház fejének jogait — Károly király végrendeletének értelmében is — Zita királyné öfelsége gyakorolta. Téves volna azonban arra gondolni, hogy a nagykorúsággal kapcsolatban azonnali felvetődnek a restauráció kérdése, illetve ennek aktualitása. A restauráció kérdése ezzel a ténnyel tulajdonképpen nem lesz sem többé, sem kevésbé aktuális, mindössze egy előnnyel többet jelent. Ugyanis, ha a restauráció megtörténne, nem kellene többé grófok gondoskodni. A legitimista mozgalomnak a tény által céljai és törekvései nem változnak.

— Mi a helyzete a legitimista mozgalomnak Magyarországon és Ausztriában? — kérdeztük.

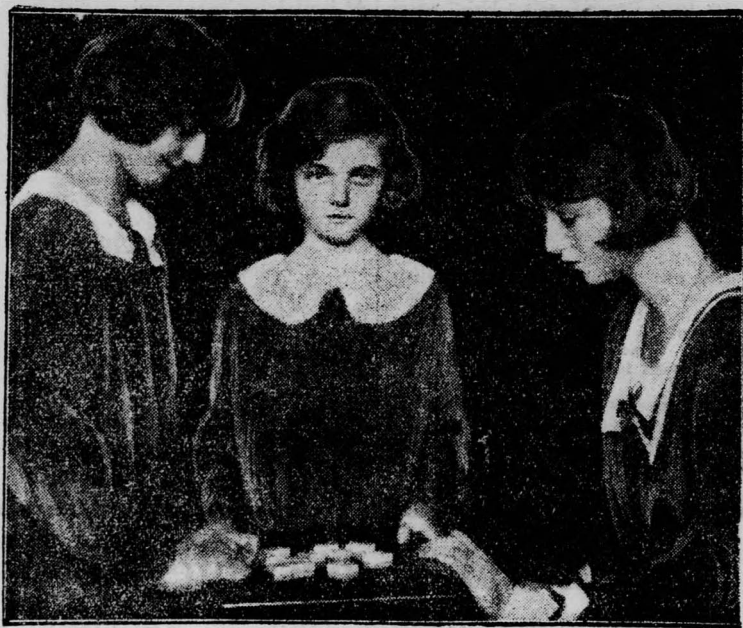
— Magyarországon és Ausztriában ez a mozgalom teljesen külön úton jár, minden szerves együttműködés nélkül. Csak a cél közös: a monarchikus rendszer helyreállítása. Ausztriában a köztársaság helyett, Magyarországon pedig a királyságnak tényben való visszaállítása.

sebb lesz azért, mert az európai nagyhatalmnál mindinkább előtérbe lép annak a gondolatnak a felismerése, hogy a Duna-medencében gazdaságilag és politikailag erős hatalmat kellene létesíteni. Ez a hatalom egyrészt kiegyensúlyozhatná bizonyos államcsoportok érdekellentétét, másrészt pedig összefoghatná a gyengébb erőket a Keletről mindinkább fenye-

gető bolsevista veszedelemmel szemben.

— Azok a férfiak, akik akár Magyarországon, akár Ausztriában a restaurációt kívánják, mind komoly politikai elemek, akikről távol áll minden puccs gondolata. Ilyen puccs különben nem is volna méltó a király személyéhez. A király nem jöhet be az országába a hátulsó ajtón, hanem csakis a főkapun. Hogy időről-ídről ilyen puccshírek megjelennek, ez a restauráció ellenségeinek aknamunkája, akik ezzel kompromittálni akarják a legitimista törekvések becsületességét és jogosságát.

— Tudjuk jól, hogy a restaurációnak sok hatalmas ellensége van. Főleg azok az országok, illetve politikuskok, akik éppen a volt osztrák-magyar monarchia összeomlásának köszönhetik létüket, illetve hatalmukat. Magától értetődik, hogy azok az emberek, akik ezt az összeomlást elősegítették és életcéljukat kis államok létesítésével elérték, nem látják szívesen a restaurációs törekvéseket, melyek sok évi keserves munkájuk eredményét egy csapásra ismét megsemmisítenék.

Ottó három naga: Sarolta, Erzsébet és Etel (Halmi Béla felvételei Steenockerzeelben)

Borjupörköltés vacsorán tüntetnek az anti-habsburgok a legitimisták ellen

Múzeum-körút 10., II. emelet. A Nemzeti Szocialista Párt jászóvárosi csoportjának helyiségében találjuk együtt az Országos Habsburg Ellenes Liga vezetőségét.

Éppen a szerdai „ellenvacsora” meghívott küldik szét a Liga tagjainak. A legitimisták a Gellért-szállóban ünneplik Ottó 18-ik születésnapját,

az anti-Habsburgok pedig az üllőiúti Medikus-étteremben tüntetnek a legitimisták ellen.

A Gellért-banketten Apponyi Albert lesz a szónok, a Medikusban rendezendő „borjupörkölt-estély”-en pedig P. Abraham Dezső volt szegedi miniszterelnök, Dömötör Mihály volt belügyminiszter, Bartha Albert volt hadügyminiszter és Szathmáry Sándor szólalnak fel.

A Liga egyik vezetőségi tagja a következőket mondja a Habsburg-ellenes szervezkedésről:

— Augusztus 19-én tartottuk az első gyűlésünket, amelyre olyan nagy vendéri készütség került fel, hogy nem is mertük az alapszabályokat a belügyminiszterhez benyújtani. Nem várhattunk arra, hogy ezeket az alapszabályokat esetleg csak egy év múlva hagyják jóvá, éppen ezért mint politikai párt alakultunk meg. Azonban a közönségi és országos választásokon nem veszünk részt, már azért sem, mert

a Liga tagjai a legkülönbözőbb pártállású politikuskokból és egyénekből kerülnek ki.

— A Habsburg Ellenes Ligában résztvesz a Nemzeti Szocialista Párt, amelynek Szász Béla az elnöke, továbbá Nagy Vince és Buza Barna vezetése alatt álló Függetlenségi Kossuth Párt és a Szemere Béla-féle Nemzeti Néppárt. Csatlakoztak a Lágához azok a politikuskok is, akik 1920-ban hagyták ott a törvénypártot: P. Abraham Dezső, Kovács J. István és Dömötör Mihály.

Idő várjuk a Ligába az ellenzéki kisgazdákat is.

akiknek megszervezése országsszerte folyik és a regécsei kerületben már mandátumot is szereztek.

— Az első országos gyűlésünk egy olyan vidéki városban akarjuk megrendezni, amely régóta a Kossuth-cszmek otthona volt. Cegiedre gondolunk elsősorban, de az ottani hatóságok már több ízben visszatartották Fülöp József nyugalmazott igazgató beadványát, amelyben az Országos Habsburg-ellenes naggyűlés megtartására kért engedélyt.

— Nem értjük a hatóságok magatartását, — fejezi be informátorunk, — mi egyáltalában nem tüntünk magunk elé törvényellenes célokat. Sőt éppen mi akarjuk megvédeni az 1921. évi detronizációs törvényt, amelyet a magyar nemzetgyűlés mondott ki.

Polónyi Dezső lázítással vádolja a legitimistákat

Az ügyészségnek feljelentést tett a Magyar Szent Korona című röpiratban foglaltak ellen

A budapesti királyi ügyészséghez ritka érdekességű feljelentést adott be Polónyi Dezső dr. volt képviselő. Polónyi a Magyar Szent Korona című legitimista röpirat felelős személyét jelenti fel a Btk. 178. §-ába ütköző sajtó útján közzétett lázítás miatt.

Polónyi feljelentésében többi között így ír: „A magyar alkotmányunk az 1921. XLVII. törvényekbe ütközött egyik intésménye, hogy a pragmatika szankció és minden egyéb jogszabály, amely az Ausztriai Ház trónörökösödési jogát megállapította, vagy szabályozta, hatályát veszítette és ezzel a királyválasztás előjoga a nemzetre visszazállt.

A jogrend megintáztatását célzó törvénytelést hiányára mutat, ha egyesek szembeszállnak az alkotmánynak ezzel a rendelkezésével, a megszűnt Ausztriai Házról származó és jelenleg Duc de Bar néven szereplő Habsburg-Lotharingen Ottó

volt osztrák főherceget hírlapi közleményekkel és szónoklatokkal az őt jogosan meg nem illető király cím használatára ösztökélt és ezáltal a kö-

zönöséget tévétra vezetik. Nyilván e magatartás kriminalitásának csekélyebb súlya magyarázatát, hogy mándéideig a törvény iránti tiszteletlenségnek és engedéltségeknek hatósági elnökség mellett lehetett kifejezést adni.

Am a hatóságok irgalmazó személtungásától felbátorodva, a magát jogosulttalom legitimistának nevező Habsburg-párt vérszemét kapott és sajtója útján mindjobban fokozódó merészséggel, ügyszólván naponként ismételtet a közönség tévétra vezetést célzó kiülféle híreit, amelyekben pártpolitikái célokból azt az alkotmányjogi hazugságot hirdeti, hogy nekünk valamely törvényes örökös királyunk van.”

Polónyi most részleteket inkriminál a röpiratból, aztán így folytatja:

„Ilyen támadó és lázító okfejtés! jut arra az eredményre, hogy Magyarországon királyválasztásnak helye nincs és nem lehet, mert bárkét akarja a nemzet megválasztani, az csak trónbitorlójelölt lehetne. Egyben az alkotmány szerint megválasztandó király személyét szembeszétek felszólása mellett egy poltengérezsi ki előre, hogy a polgárok törvényteltséget hamis Isten, hamis király, hamis haza csindálásának állítja, s akik a törvényt tiszteletben akarják tartani, azokra ráfogja, hogy a nemzet ellen törnek.

As ilyen pártpolitikái propagandá, amelyet egyébként az előzetek szerzésének vágya is fűt, teljesen kismérti a Btk. 178. §-ába ütköző lázítás vétségének tényállodélti elemét.”

Feljelentést azzal fejezi ki, hogy az ügyészség vegye át a rád képviselést.

Uj lillafüredi ügy készülődik...

Egészen furcsa lillafüredi ügyet pattantunk ismét ki, amely alkalmas arra, hogy hozzászoroakozzék a többihez, amelyek a közvéleményt annyi ideig foglalkoztatták már. Gróf Nyáry Istvánné lillafüredi villájáról és telkéről van szó, amelynek 854 négyszögöle miatt egészen a Kúriáig mennek a felek. A villa tulajdonképpen egy 3 szobás — rozoga —, ahogy erre felé mondják „dugadott” épület, amelyet 1912-ben 9000 koronáért vásárolt gróf Nyáry Istvánné, született Szabó Irma. Ha megnézzük ennek a területnek a telekkönyvét, egészé megtekinthetjük a különböző feljegyzéseknek s talán ezért történt, hogy kiharadt róla az a telekkönyvi korlátozás, amelyet a többi lillafüredi területek telekkönyvi bejegyzései mind tartalmaznak: üeletet e területen létesítés nem szabad, a terület csak villaépítkezésre használható.

Gróf Nyáry Istvánné, a maga megélhetése érdekében a lillafüredi Palota-szálló közelében levő telkén kocsmá- és trafiknyitásra területet adott bére. A trafikengedélyt egy köztisztviselő felesége kapta éppen arra való hivatkozással, hogy férje — *Közvetítéselő*. Később azonban, amikor pereskedés támadt, a trafikengedélyt azzal az indoklással vonták vissza, hogy *közvetítéselő felesége megélhetése biztosítása van, tehát nincs szüksége trafikengedélyre.*

Amikor a lillafüredi építkezéseket Pfaffner Gyula miniszteri tanácsos a legnagyobb erővel megindította, szükség mutatkozott erre a területre is. Itt eredetileg a vasutat akarták keresztülviesztani, később elállottak ettől, de a kizsájtítást lefolytatták. A kizsájtítási összeg feletit indult meg aután a harc. Gróf Nyáry Istvánné 300.000 pengőt kért a területért, akkor, amikor a közelében levő Hermann Ottó-féle villa, amely pedig 1500 négyszögöle és négyszobás ház van rajta, külön házmasterlakással, — tüzbirtos építkezéssel, — 29.000 pengőért volt eladó. A 300.000 pengős követelést arra alapította gróf Nyáry Istvánné, hogy ez az egyedüli terület, amelyen a telekkönyvi korlátozás nincs rajta, tehát üzlethelyiségek céljára kitűnően alkalmas. Ezek az üzlethelyiségek természetesen rendkívül hasznosak volnának, miután a Palota-szálló felüléltélti az eddig elhagyott lillafüredet...

A megindult perben-mindkét fél felvonultatta a szakértőket. A kinstár szakértőit felkérte Bánó Dezső, Balatonfüred vezérigazgatóját és Wajka Ernő miskolci földbirtokost, akik tekintettel arra, hogy ez a terület a Palota-szálló közvetlen közelében van, 52.000 pengőre becsülték a területet. Gróf Nyáryné ügyvédje, dr. Sulok Lajos, ellen-szakértőit felkérte Schrecker János gazdász és Milassin János miskolci érdömérnököt, akik szakértői véleményükben 250.000 pengőre tették a terület értékét.

A miskolci törvényszék előtt folyt le az első tárgyalás, amelyen mindössze 85.000 pengőt ítélt meg Nyáryékna. Így a kinstár, mint gróf Nyáryné fellebbeztek és a két felbezés elintézéséülképpen a debreceni tábla 110 ezer pengőt ítélt meg. A felek a Kúriához fellebbeztek meg a Tábla ítéletét is. Nyáryékna a Kúriához intézett beadványra aután egészen furcsa bejelentést tesz. Előadják, hogy a Nyáry-féle házra húszot emeleten a vezetéség egy-egy tagjának közeli rokonságot helyezték el.

Végül azt kéri, hogy a már elvett területet természetben adják vissza.

— Ottónak, mint a Habsburg-ház fele, elvileg teljesen egyformák a jogai úgy magyar, mint osztrák vonatkozásban és addig egyik irányban sem tagadhatja meg azokat, amíg akár Magyarországon, akár Ausztriában csak egy ember is él, aki őt királynak, illetve császárnak címsmeri. Itt azonban mégis különbséget kell tenni: Ottó királynak ugyanis Szent István koronájára reális joga van és alkotmányunk értelmében ő már jelenleg is Magyarország örökös királya. Ezzel szemben Ausztriában jogai teoretikusak, mert Ausztria mint császárság közjogilag ma nem létezik. Magyarországon királykérdés tulajdonképpen nincsen, II. Ottó ö Felsége a magyar alkotmány értelmében már ma királyi, csak jogait még nem gyakorolhatja, Ausztriában ellenben a ma fennálló jog szerint nem császár. Ha történe is megegyezéses praktika a két ország között, természetesen nem lehet gondolni az osztrák-magyar monarchia régi formájában való feltámasztására. Mindenesetre, ha a restauráció először Magyarországon történne meg, a nemzeti felfogás szerint a magyar nemzet hozzájárulása volna szükséges ahhoz, hogy a király más országban is uralkodó jogokat gyakorolhasson.

— A restauráció időszakára nézve, nagyon háladatlan dolog lenne politikai jóslásokba bocsátkozni. Azonban azt tapasztaljuk, hogy az európai konsteliáció egy ilyen restauráció érdekében napról-napra előnyösebb lesz. Előnyö-

Vágja ki és kap egy üveg linom parfümöt a RITZ parfümeriában VL kerület, Andrássy-út 33. szám. (Nagyvezér utca sarkán)

TUNGSRAM

MEGBIZHATÓ

JÓ

SIETUNK KOZOLNI ONNEL...

HONTHY HANNA, a kitéző primadonna, — skiről már hónapok óta rebesgették, hogy válik — már külön is költözött, mégpedig a Naphegy-utca egyik négyszobás lakásába, amelyet most rendez be Kozma, az ismert tervező. A költségvetés — sztárgázsik maximálása ide, maximálása oda — *negyven ezer pengő*.

31.000. Ez egy szám, mégpedig *Bethlen* István gróf miniszterelnök Lancia-Dilambda-koesi-jának rendszáma. 31.001. Ez is egy szám, mégpedig Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Párt kitéző vezérének autórövidszáma. A kósi természetesen szintén Dilambda. Ez aztán az igazi hűség és pártfegyelem példája és mintája az előrelátó gondosságnak, mert hiszen a miniszterelnök kocsija jóval előbb vizsgázott, mégis Kozmának már akkor volt rá gondolja, hogy a következő sorszámmal magának biztosítsa.

HÁZAVATÓ VACSORA volt *Tarján* Vili, a New-York népszerű igazgatójának istenhagyó villájában. Hogy „hányadik” házavató vacsora, azt nehéz volna megállapítani, mert *Tarján* Vili baráti köre oly nagy, hogy azzal bizony harminc vacsoraasztal is megtelne. A mostani vacsorának Hunyady Sándor volt az „okozója” és megjelentek a vacsorán: *Harsányi Zsolt* és felesége, *Harsányi Gréte*, *Róth Margit*, *Dobelfoh báróné*, *Jób Dániel*, *Egyed Zoltán*, *Nadas Sándor*, *Endrődy Béla*, *Mayer Ákos* és természetesen az ünnepelt szerző, *Hunyady Sándor*. A társaság a kora reggeli órákig volt együtt, a vendéglátó házigazda és felesége igaz öröme.

FEDAK SARI, mint hírlík, a jövő év elején újra átkel az Operenán. Valószínűleg január 3-án hajóra száll, hogy néhány hónapot töltjön Amerikában.

VISSZATÉR AMERIKÁBA egy kis dollárgyűjtésre *Berkes Béla*, a kiváló cigányprimás is hattagó bandájával. A kis *Berkes* egyszer már járt odaát és belemuszikálta magát művészetével néhány dollármilliomos szívébe. *Berkes* persze most sem marad kiinn végleg és valószínűleg a jövő év nyarán már itthon is lesz — dollárokkal és dícsőséggel megrakodva.

A BUDAPESTI TÁRSASÁGNAK egy régebben sokat szereplő, kedvelt tagja hagyja el Budapestet. *Baumgarten Nándor*, a *Laeczó* és *Popper* cég volt beltagja, — miután a híres bankárcég likvidációja véget ért — egyik amsterdami, vagy brüsszeli iparvállalatban foglal el vezető pozíciót. A kedvelt és népszerű „burai” távozását sajnálattal látják. A cég másik beltagja, *Laeczó Vili* itt marad.

LEBPÍTÉS. Csúnya, de közkeletű szó, sajnos, az ember akárhová figyel: lelépítés. A fogalom senkinek sem idegen, még *Munk* és *David* színházaknak sem, pedig az ember azt hiszi, hogy ezek a cégek a patináját semmiféle idő vasfoga sem kezdheti ki. És mégis szelvényben beszélnek, hogy ők is lelépítenek, mint ahogyan igaz is.

AZ OPEBETTSZÍNHÁZBAN érdekes és kedves hecen török fejűk a szereplők. A *Wunderbar* száradik előadása után ugyanis éjszakai előadáson feleserűt szerepekkel akarják adni a darabot, *Somogyi Nusi*, *Titkos Iónával*, *Radó, Delyrel*, *Kabos, Gárdonyival* eszerűle és így tovább. Az ötlet aranyos, most már csak el kell jutni a „szélig”.

ANYOS LACI, a neves magyar dalköltő megírta háromszázadik dalát, címe: *Szegény vagyok!* A jubileárius dalszerzőnek ezt a művét a rádió útján juttatta el sok ezrenyi hallgatójának.

A Nemzeti Hitelintézet harca Főrster Aurél ellen

Kávéház vagy pánccellerem...

Nagyon érdekes és szokatlanságával szinte magában álló perben hozott szombaton ítéletet a budapesti központi járásbírósgaz *Kartal* bíró. A pert a *Filmos-császár-út 25.* számú palota felelősségének tulajdonosa, *Főrster Aurél* dr. egyetemi tanár indította meg a *Nemzeti Hitelintézet* ellen, amely mint felelősségtulajdonos az egész épületet az intézeti székház részére bérelti. A ház, mint ismeretes, valamikor szálló volt. Párizs-szállónak hívták. A háztulajdonosok, *Főrster Aurél* és társai az épületet 1917-ben ugyancsak szálló céljaira 17 évre bérbeadták *Schäffer* Dávid Dezsőnek, akit a bérleti szerződésben különböző nagyságú szobák átalakítási munkálatokra köteleztek. A bérleti szerződést 1920-ban változatlan feltételekkel a *Nemzeti Hitelintézet* vette át és székházzá alakította át a szállót.

Főrster Aurél dr., amikor a szerződés értelmében meg kellett kezdeni az átalakítási munkálatokat, kötelezettségének betartására felszólította a *Nemzeti Hitelintézetet*. Mivel a bank nem tett eleget a felszólításnak,

Főrster pert indított ellene és követelte szerződés szerint, hogy az épület minden szobájába a hideg és melegvíz-szolgáltatás bevezetését, fürdőszobák, vendéglői és kávéházi termek létesítését, továbbá a központi fűtés teljes kiépítését.

Periratában az egyetemi tanár arra kérte a bíróságot, hogy a munkák biztosításául kötelezze a pénzügyintézet 116.440 pengőnek bírói letébe való helyezésére.

A keresettel szemben a pénzügyintézet azzal védekezett, hogy azok az átalakítások, amelyekkel a szállót pénzügyintézeti székházzá alakították át, egyrészt tárgyalatlan, másrészt kivétel nélkül leszik a szerződéses munkálatok elvégzését. A bíróság három szakértőt hallgatott ki. *Kartal* bíró

ítéletében dr. *Főrster Aurél* keresetével elutasította

és arra kötelezte, hogy tizenöt ezer pengő perbeltséget fizessen a *Nemzeti Hitelintézetnek*. Az ítélet megokolása szerint a háztulajdonos keresete lényegében azon az alapon nyugszik, hogy a szerződést minden körülmények között állni kell, hogy a szerződéses jogok gyakorlásából senkire sérelem nem származhat. Ez az eszmemenet azonban beleütközik: abba az állanó jogelvébe, hogy a szerződésből származó jogok és kötelezettségek megítélésénél döntő jellegű a szerződés célja és figyelemmel kell lenni a szerződésalkötés óta beállt személyi és tárgyi változásokra, a felek méltányos érdekeire. A bíróság nem nyújthat segítséget ahhoz, hogy a háztulajdonos minden méltányossági szempont félreletelével kényszerítse a *Nemzeti Hitelintézetet* pánccelleremnek lerombolására, helyébe kávéház létesítésére, valamint oly változtatások keresztülvételére, amelyek legjobb esetben a háztulajdonosnak válnának egyoldalú hasznára, a pénzügyintézetnek azonban mérhetően kárt okoznának.

Az ítélet ellen, értesülésünk szerint, *Főrster Aurél* fellebbezett.

A pesti fiók-Zeileis intézetben megvizsgáltattam magam Tóth dr. képviselővel

Zeileis-intézet nyílt Pesten. A *József-körút 55.* számú ház földszintjén, — *Gallspachi* műndrá. A *Budapesti Orvos Szövetség* tiltakozott, kuruzslást emlegetett s éppen ezért nem esodálkozta, hogy látogatásomkor a várakozó páciensektől mozogni sem lehetett a pesti fiók-Zeileis hatalmas terméibe.

A jelenkezűt először a felvételi irodába utasították. Itt felveszik a nacionálját, kikérdezik a betegségéről, aztán *hádon* vizsgálószobájába kerül. Csak ezután a Zeileisterembe. Sok a beteg. Várakozni kell. Minden perben esőnének az ajtón. Egy központi hűgő az idősebb Zeileis úr után érdeklődik. Amikor hallja, hogy Zeileis *Gallspachban* van, méltatlankodva kérdezi: — *Es csak a fiókja?*

Aztán leül egy fotelbe és vár. Hamar elmeséli, hogy neuraszténia, szábjája van és hogy *Wunderlich*-nével már volt...

Közben *Tóth* doktor úr, dr. *Tóth Pál* orvos, a józsefkörúti *Zeileis*-nével megalapítja, egyenként beszélget a betegekkel, amikor hozzám ér, karanfog és különöszobájába vezet.

Leültet, faggat, kérdezi, hogy mi bajom van, aztán — *ó panaszkodni!*

— *Igen, az Orvos Szövetség*, — mondja szomorúan és kissé idegesen. — *Higgye el*, nem is tudják, miről van szó. Sohasem voltak *Gallspachban*, nem látták sz én intézetemet sem, nem tudják, ki az *Zeileis*, hanem azt mondják, hogy kuruzslás. *Act*, hogy kuruzsló...

Lapokát vesz elő, a *Neues Wiener Journal*, orvosi folyóiratokat:

— *Bécs* már túl van a *Zeileis*-hájazán. Tessék, itt vannak a cikkek. Ma már *homolyan* foglalkoznak a Zeileis-módszerrel. Itt van *Jellinek* professzornak, a bécsi orvostársaságban tartott előadása, amely igazságot szolgáltat *Zeileis*-nek és ismereti a jeni *Esau* professzornak a „magas frekvenciájú elektromos hullámokkal” végzett kísérleteit. Mind-mind Zeileis igazolása. Vagy

hivatkozhatom *Hübaer* professzorra, aki az *Unschau* című orvosi folyóiratban Zeileis kitéző eredményeire hívja fel a figyelmet. S most kérem itt kezdik, amin *Bécsben* már túl vannak s a betegekben megölik a bizalmat...

Figyelem, ahogy beszél. Nagyon kedves ember. Nincs szakála és nem is misztikus. Egyébként *egységspárti* képviselő...

Tóth doktor úrral — kéresemre — átmegyünk a Zeileisterembe. Misztikus fények villannak. Láthatatlan elektromos gépek dübörögnek; az egyik sarokban egy hatalmas és titokzatos szekrény, amelyből egy gumiszőnyeg lóg ki, végén egy fürdőszobai tusszósához hasonló acéltüskés koronggal.

Tóth doktor úr hirtelen azt mondja: — *Lépjön a gumiszőnyegre*. A gumiszőnyegre lépek. E pillanatban csavar egyet a titokzatos szekrény fogantyuján. Illás hiderőfények röpöknek végig a szobán, szikrázik és serceg minden.

A tusszósából szikraeső zuhog és villamos-szikrák pattannak ki *Tóth* doktor úr kezéből. Is a szoba egyik sarkában szerényen húzódik meg egy hatalmas *amerikai villamossejt*. Minden darabkája fém, halványkék izzásban, gumi fejszorítással. *Tóth* doktor úr rámutat és kedvesen mondja:

— *Fogadjon helyet*.

Aztán előkerül a híres *Zeileis-pálos*. Egyszerű gömbölyű üveggö, egyik oldalán bedugaszolva. *Tóth* doktor úr, mielőtt a kezébe veszi, rövid magyarázatot tart: — *Es Zeileis* egyéni találománya és titka. *Ajánálába* kaptam *100 Gallspachban*. Ó ez az állapítja meg a diagnózist. Én nem használom. Önön azonban, kivételesen, kipróbálhatom...

A gumiszőnyegen állók és várom a vizsgálatot. Homlokomat simítja a pálos, aztán lesziklik, végig a karomon, a mellkast tapogatja végig és színekét váltva lüktet a szívemen. Egyre jobban felérelő izzásban követi a szív ritmusát. *Végül a gyomor táján megáll*.

Gyanusan soká időzik a gyomor felett, *szint változtat*, *Tóth* doktor úr azért megnyugtát, hogy nincs semmi baj.

A pálos csak viccél...

Egy vizsgálat három pengőbe kerül, de a biztos javulásért a harmincezeres kezelés után mutatkozik. Így sem nagyon drága. *Maga a villamossejt megéri...*

(B. S.)

— *Kozma Jenő* ünneplése. A Községi Egységes Polgári Párt elnökét nénapja alkalmából *meleg ünneplésben* részesítették tegnap este a Budai Polgári Körben. Az estén számos felkészítő hangzott el úgy az ünneplésre, mint a vendégekre. Beszélt a többek között *Ugron Gábor*, *Findaszy Béla*, *Zboray Gyula*, *Fabinyi Ernő* dr., *Kipka Ferenc* főpolgármester, *Jácan Miklós* püspök, *Papp József* dr., az Ügyvédi Kamara elnöke és *Lugmayer József* dr.

Háromszjv gallér világmárka. Kapható mindenütt.

RÁDIÓ

A budapesti rádió mai műsora

- 9.15: A Mándits-szalózenekar hangversenye.
- 9.30: Hírek.
- 9.45: A hangverseny folytatása.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarai és németül.
- 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05: Schrammel-kvartett.
- 12.25: Hírek.

- 12.55: A hangverseny folytatása.
- 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 2.30: Hírek, élelmiszerárak.
- 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek.
- 4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása).
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
- 5.00: Dallos Sándor norellája: „A nyúl”. Felolvassa a szerző.

Hívja fel Aut. 296-55-öt!
Ahonnan azonnal szakember jön ki lakására, aki elromlott rádióját megjavítja, kimerült akkumulátorát feltölti, leszakadt antennáját rendbehozza **havi 1 pengőért** „Transformátor” Rádió Service Budapest, V., Vadász-utca 4.

- 5.30: A Pataki-jazzzenekar hangversenye.
- 6.50: Német nyelvtanítás (Szentgyörgyi Ede dr.).
- 7.10: „Oberammergau” Irtá és Teolovasszer Láng János.

Modern hálózati készülékek
Külföldi detektoros készülékek
Képesek rájárt tartalmazni nagy érzékenységgel INGENY papis, ha beküldi címét
PALACE RÁDIÓ
Rákóczi-út 47. sz.

- 7.50: Gramofonhangverseny.
- 8.15: „Felvételi vizsga.” Humoros előadás. Irtá és előadja Kürthy György.
- 8.45: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye.
- 9.50: Hubay-est. Közreműködők Halász Anny

CSAK 14 NAPIG

1 drb 2-1 lámpás új típusú vétegrizetelő transzformátor 1 drb 500-as forgó, 1 drb 100-as fémbeltek skála, 1 drb 30x20-as szekrény, 1 drb 30x20-as bakelit-lap, 1 drb 500-as bakelit-forgó, 1 drb 70-es skála, 2 drb 2 MF-es 500 Volt váltóáramú blokk, 1 drb 4 MF-es 1 drb 0.25-os, 1 drb 0.1-es Ericson-blokk 2 drb foglalat, 1 váltóáramú foglalat, 1 drb E 45-6, Philips váltóáramú cső, 1 drb B 405-os Philips cső, 1 drb 1908-as Philips speciális egyenáramú cső, 1 drb 250-es blokk, 1 drb 2 MO-s szált, 8 banánbörvél 1 bakelit villadugó, tehát egy komplett 2-1 lámpás éria teljesítményű készülék, a legmodernebb kapcsolást rajzait mely teljesen szárazmenetes. Hallgató vételre is tökéletesen használható. **80.-**

Ezen összegből 14 napig a hon teljes ellenértékét leszámítom. Ezen idő letelével csak 30%-át. Kiseb vagy nagyobb készülékekhez vártok komplet anyagok vételére és átalakításokhoz szükséges komplet anyagok vásárlásánál is az

BON 25 P-ről
Erzsébet-körúti Rádióház
VII, Erzsébet körút 36.

hegedűművész és Zathureczky Ede, a Zeneművészeti Főiskola tanára, továbbá a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. *Karnagy Hubay Jenő* dr. I. Hubay Jenő: Concerto dramatique. Majd: *Bura Sándor* és cigányzenekarának hangversenye a Royal-szállóból. TELEFONHÍRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Csepelen

Tökélt-út 44. szám alatt
üzletes ház
gyárak közelében egy alkalmas fűszer-, rövid-, textilár- vagy vendéglői üzlet céljaira — Kedvező fizetési feltételek mellett eladó vagy bérbeadó. — Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt VII, Rákóczi-út 78. II. em. 8. (ügyvédi iroda). Telefon: J. 436-65

FONTOS! RÁDIÓELŐFIZETŐK!

Akik detektoros vagy telepes készüléket tartanak üzemben **HALADÉKTALANUL** közöljék címüket, mert cs kis így részesülhetnek azokban a **KEDVEZMÉNYEK** amellyeket november 15-től **ÁLLANDÓAN** nyújtani fogunk. (im, lakhely és foglalkozáson kívül okvetlenül közölje, milyen készüléket tart üzemben.) **Kammer és Társa** Budapest, VI kerület, Vilmos császár-út 5.

A HIR

A SOFFŐR

Ott ül a soffőr, az orvóló fényreklámoktól lebolygult utcán, — ott ül a soffőr a gumikerekű vártán és figyél.

Keze a volánon; lába a pedálon: — vár. Igy ül és vár reggeltől estig, mint egy modern Diogenész, aki keresi az embert. — Az embert? — Nem. Csak azt az egyet a tömegből, aki fuvarra óhajt átalakulni.

Kék tengerészsapkája van a soffőrnek és gondbarázdált arca. S a szemlanta koponyája mögött a féltékeny emberismeretnek egy olyan lexikális materiája, amiből egy új „Nagy-Brehm“-et lehetne összcéllítani.

Mit óhajt a soffőr? Mi a legbensőbb titkos vágya?

Rohanó energiáivá átváltotatni azt az energiai kúszó vágykomplexumot, ami egy nagy város kűszködő emberfőmegeiben vívódik.

Mi a tragédiája a soffőrnek?

Odacövekölve lenni a standhoz, ahonnan mindaddig nem lehet elmozdulni, amíg csak odalépően, ki nem mondja valaki a megváltó számot: „Gyerünk!“ ...

— Sokszor mondják-e ezt neki egy nap folyamán? — Legyint.

— Ki ül ma autóra Pesten? — Nem olyan időkét élünk! Hermelinbundás nők, — köleshermelinben s talpig selyemben, — este, az Operából jövet, „seta“ ürügye alatt elmennek Budára — gyalog. Itt az emberek ma otthon, sutygiban kenyeret esznek s ha vajot lennek rá: tanulnak kivételesen az egész rajtvánosságot.

Ezek az ő saját szavai, kérem. Nem volna újságírói kitalálás. Egy leszárt életbölcsélet eredményei, egy féltékeny ember szájból.

Pár év előtt még niérnök, műszerész, katonatiszt, vagy vasutas volt. Ma, havi százhusz és százhatvan pengő közt vergődve, félben, fagyban, esőben ott áll a standon és vár. — Várja a fuvarát és figyeli a város leromló ideg-életét.

Ezerféle titkokat tud rólam, rólad, mindannyunkról, a borraolvaszongymról, a nagy-taxi-félcémeletről, s hogy idegcsokkot kapsz, ha nincs nálad „apórépénz“.

Amíg ott álltam mellette a lángoló Októgonon, többet tanultam tőle mindnyájunk életéről, mintha egy izdagszögű vagy német lexikont olvasom volna el.

Szeretni kell a soffőrt s megadni a módot, hogy éljen. Az enyémmek három gyereke van s havi hatvan pengő házbérlést fizet.

En, részemről, ezentúl, előre fogok köszönni neki...

VILLÁNYI ANDOR.

Mi az oka a taxisok közötti beteges versenynek?

A taxisok frontján még mindig áll a harc. A múlt héten ismerteltük a piros taxisok vélt sérelmeit, amelyekkel kapcsolatban most teljesen tárgyilagos és jól informált részről a következő információkat kaptuk:

— A piros taxisok és a MARTA-vállalat szürke kocsijai között csakugyan beteges verseny fejlődött ki, azonban tévedés az állítani, hogy ennek a versenynek az ellátulását a szürke taxik a felelősek. Nem helytálló a piros taxisoknak az az állítása sem, hogy a rendőri közegek velük szemben ellenszenvvel viselkednek. A helyzet valóságban az, hogy amíg a MARTA-vállalat fix fizetést ad soffőrjeinek, addig a piros taxisok szálétkes dolgoznak és ez az oka a legújabb bajnak. A piros taxisok számára ugyanis kenyérkérdés, hogy minél több fuvarát csináljanak. Ezzel magyarázható, hogy olyan helyeken is fel akarnak venni utat, ahol a szürke taxik részére van stand kijelölve, valamint ez az oka annak is, hogy a megengedettnél gyorsabban, vagy nem egész szabályszerűen hajtanak. Ezért sürdün akad bajuk a közlekedési rendőrökkel. Amíg a soffőrök közötti nagy jóvedelmekülönbségeket nem egyenlítik ki, nehezen képzelhető el, hogy helyreálljon a teljes béke a különböző taxivállalatok alkalmazottai között. A hajókért tehát nem szabad másokat okolni, mert azokért a piros taxis vállalat legalább is ugyanolyan mértékben felelős.

Angyal Kálmán VIII., József-körút 19

Sajátkészítményű férfi-, női- és gyermekcipői közismertek. Elsőrangú anyag, kivitel, olcsó árak.

Orosz és svéd gumihócipők, csizmák nagy választékban

SENVEDÉLYES AUTOGRAMGYÚJTÓK

Wolff, Fábian, Rassay, Friedrich, Bródy, Gál a halálra rémült polgárhoz: Csak egy autogramot, mester!

(Georg rajza)

Aki a most folyó községi választások horoszkópját óhajtja felállítani, az valójában a legnagyobb zavarba jut. Amíg ugyanis künn az utcán vadul dől a látszólag vérg menő színes plakát-hare s a különböző mozibak és párhelyiségekben egyre rendezik a viharos népgyűléseket, mint hogyha befelé teljes volna az egyiség, addig a szomorú valóság az, hogy belül valójában a legnagyobb tájékozatlanság dúl, igaz dicsőségére azolnak az egyéni aspirációknak, amelyek

a választópolgárok voksain keresztül óhajtalanul mandátumhoz jutni.

Mindezeket a jelenségeket a legjobban jellemzi az a kép, amely a különböző pártirodáknak táru az elfogulatlan szemlélő elé s amely az első pillanatban meggyőzi az embert arról a desperált és szánalmas túlekedésről, ami itt folyik. Perceként változik a helyezési sorrend a pártok listán s éles harc folyik a választók kegyét jelentő „autogramokért“.

Halmos itt... Halmos ott...

A kifünő dohányüzlet után, most bort fog szállítani Halmos Károly — Hogyan támogatta a kormány a kereskedői és hogyan a termelői alakulatokat

Legutóbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy Bottlik István báró vezlése alatt bortenmelői érdekeltség van alakulóban. Ez az érdekeltség 500.000 hl. olesó homoki bort számdeközik a bornianyban szenvedő Franciaországba kiszállítani. A bortenmelői érdekeltség üzletének végrehajtásához állami támogatást kért, amelyet a legutóbbi minisztertanácsban meg is adtak. Ezek szerint a termelői érdekeltség hektoliterenként 20 pengő prémiumot kap, azontúl a magyar vasutakon számottevő fuvarkezelvényben részesül. A csoportnap superpremiára irányuló igényét a minisztertanács elutasította.

Amikor a kormány határozata az érdekeltség körében nyilvánvalóvá vált, megérkezett Párisból Halmos Károly, akiről egyszerre kiderült, hogy a most lebonyolított dohányüzletén kívül a bortenmelőben is erőteljesen tevékenykedik. Megállapítható az is, hogy az egész üzletet ő kezdeményezte. A tervezett 500.000 hl. bormennyiséget sem lesz képes elhelyezni, legfeljebb csak 300.000 hl-t. Ez pedig ilyen támogatás mellett nem probléma, annál is inkább, mert a jogszólás és román borexportőrök máris jelentékenyen nagyobb mennyiséget helyeztek el.

Ugyanekkor, amidőn a termelői érdekeltség ilyen kedvezményeket kap, előzetesen egy

kereskedői szindikátus is állami kedvezményekért fordult az államhoz.

A szindikátus tagjai a Nemzetközi Borkereskedelmi R-T, a Mezőgazdák Szövetkezete, az Agrár Bank, a Palugyai R-T, a Leszner-cég és a Zerkovitz-cég. Ez az alkalmi alakulás 100.000 hl. bor kiviteléhez kért támogatást. A szindikátusnak a következőket sikerült a kormánytól elérni:

A kormány fedezi a szállítási költségeket, amelyek hi-ent legfeljebb 10 pengő lehet és megtérít az állam a szindikátusnak hl-ként 5 pengőt prémium formájában. Az erről szóló határozatban kikötötte azonban a kormány, hogy a szindikátus tartozik ezt a mennyiséget legkésőbb 1930 december 31-ig kivinni az országból. Eppen e megszorítás folytán kétség, hogy a szindikátus az állami támogatást igénybeveszi-e? A jelek után ítélve, eláll az üzletől. . . Erre az elhatározásra legelőképpen az készíti öket, hogy a termelői érdekeltség aránytalanul nagyobb kedvezménye folytán hátrányos helyzetbe kerülnek.

— Egy orvos póre egy táncosnő ellen. Láncai Mici táncosnő, akit egyébként a magyar Backerek hívnak. — Idrén férje neve Backer Leon. — 1440 pengő orvosi honoráriummal maradt odósa orvosának és ezt semmi áron sem akarta megfizetni. Az orvos ugyanis morfiuvelonó kúrát vett kénytelen alkalmazni és a táncosnő hosszú hónapokig kezelte. Mégis, mikor fizetése került a sor, a táncosnő kifogásolta a kúrát, mert szerinte az orvos azt helytelenül alkalmazta. Az első tárgyalásra az Orvosszövetség átirata is megérkezett és teljesen rehabilitálta az orvost. A második tárgyalásra aztán megidőzte a bíróság Láncai Micit is, hogy eskü alatt kihallgassa, a magyar Backer azonban nem jelent meg, mire a bíró az orvosszövetségre pengő jóvezetésében elmarasztalta.

— Kispesti csendélet. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka mozgalmasan és véresen zajlott le Kispesten. A Pesterszébet, Angyal-utca 5. szám alatt lakó és hazafelé tartó Jäger Istvánt a Rákóczi-utca 94. szám alatt többen megtámadták és a véletlen emberen nyolc súlyos szúrást ejtettek. A kispesti mentők az életveszélyesen sérült Jägert a Szent István-kórházba szállították. — Dudek János 18 ezertől géplakatos a Bókai-utca 113. számú házban beszovalakozott társaival, aminek következményeképpen Dudekon egyik társa székével csontig ható szúrást ejtett, amely a szerencsétlennek arcit vágta át. Dudekot szintén a Szent István-kórházba szállították. — Ugyanide került a honvéd-utca 93. számú házban lakó Budai István felesége is, akit férje féltékenységében konyhakkal támadott meg és súlyosan megsebesített.

— Rosenfeld képesített szücsmeper (Ráday-utca 14). A cég felismerve a gazdasági viszonyok diktáló helyzetét, a bundasárakat erősen lecsökkentette.

— Felavatták a kelenföldi református templomot. A Lenke-úton ma délelőtt avatták fel a látványos-kelenföldi református egyházközösség templomát, melyet „Magyar Advent Templomának“ neveztek el. Az ünnepségen megjelent Horthy Miklós kormányzó. A templom felszentelési beszédét Kutassy László dr. püspök tartotta.

— Elkobozták a vasárnapi Népszavát. Az ügyrészesség megkeresésére a vizsgálóbíró elrendelte a Népszava mai számának elkobozását. Az elkobozásra a lap vezetékbe adott okot.

— Pénz kér a dicsőszentmártoni tanfelügyelő a magyar iskoláktól. A dicsőszentmártoni tanfelügyelőség érdekes rendeletet intézett a kisebbségi iskolák igazgatóihoz. A rendeletben értesíti öket, hogy mivel a közoktatásügyi miniszter csak 3000 lejt utalt ki iródi költségekre, kéri az iskolákat, hogy a folyó évre 50 lejt és a következő évre 200 lejt küldjenek be neki postautalványon papírra és tintára, mert nem tud részletek rendelteteket küldeni. A kisebbségi iskolák még egyetlen lejt sem küldtek.

— Orvosi hír. Dr. Tóth Pál országgyűlési képviselő, orvos, gallspachi tanulmányúttjáról hazakerkezve, rendelőjét originál dr. F. G. Zeleis magasfeszültségű készülékkel felszerelve, József-körút 35. földszint 2. szám alatt megnyitotta. Telefon: József 313—23. Rendel délelőtt 8—10 óráig és délután 3—5-ig.

— „Kereskedelem, Ipar, Mezőgazdaság“ cím alatt Klein Béla szerkesztésében havonta kétszer megjelenő, ügyesen szerkesztett lap jelent meg, amely céljaul a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem összműködéséért való harcot tüzte ki.

— Férfifehőnérműek mérték szerint is gyári árban Balázsul, Kazinezy ucca 28.

Vasárnap este fízkor

Ez a kis fővárosi életkép vasárnap este esett meg. A Múzeum-körúton. Személyei egy öreg úr, aki összeesve ott ült a padon; egy rendes vasárnap esti tunitus, olyan, aminő a pesti utcán mindig látható, ha véletlenül történik valami; egy igazgatót hírlapíró és egy nyugodt rendőrtiszt. Egy rendőrtiszt, aki a forgalmas útkezeszedeimél az utca forgalmát igazgató közlekedési rendőrt őri ellen.

Egyszóval nagy tunitus az utcán: a padon ott ül a fentidézett hetven év körüli öreg úr összerogyva. A kezében egy karaj kenyér, abból harap időnként görccsösen összerülő fogakkal egyet-egyet s próbálja lenyelni. Próbálja szegény, de csak nehezen sikerül neki. Nem kell különösebb tehetség annak megállapításához, hogy napok óta nem evett s e pillanatban aig van annyi ereje, hogy a lágy kenyérfalatokat lenyelje.

Az igazgatót hírlapíró arra megy, megállapítja a tényállást. Odatez az öreg úr tenyérébe egy szerényebb összeget s mert ezzel még nem látja az ügyet elintézettnak, bemutatkozik a körülbelül húsz lépésnyi távolságban posztoló rendőrtisztviselőnek s így szól:

— Engedje meg, uram, hogy figyelmeztessen: ott a padon ül egy öregúr, aki éhes és rosszul van. En nem tudom, mit lehetne az érdekében tenni, de föltezem, hogy ön tudni fogja. Kérem, ha hatalmában áll, legyen kegyes intézkedni.

A rendőrtisztviselő meghallgatja az igazgatót hírlapíró illetéketlen bejelentését és így szól: — Igen. Tudok róla. Az egy öreg szélmászó. Mindig összeesik az utcán, hogy aztán jöszövi járókelők enni adjanak neki. Valahányszor azonban azzal fenyegetjük meg, hogy hívni fogjuk a mentőket, elkezd könyörögni, hogy ne bántuk s elmegy.

— Kétségtelenül azért könyörög, — veti közbe az igazgatót hírlapíró — mert nem a mentőkre van szüksége, hanem enni valóra. En részomról legalább az ő helyében — Isten őriz — azt hiszem, ugyanígy cselekednék.

Pillanatnyi meghökkenést színeit. A rendőrtisztviselő ránez az igazgatót hírlapíróra és már az ajkán lebeg, hogy mint illetéketlen beavatkozót legazoltassa. De aztán meggondolja magát.

Két ember áll egymással szemben a pesti utcán és megértetlenül, idegenkedve néz farkasszemet. Két ember, akikben kétségtelenül egyformán érző szív dobog s akiknek ha egy éhező megsegítéséről van szó, feltétlenül minden vitázás nélkül meg kellene egyezést értenie.

Akkor a rendőrtisztviselő hirtelen a sapkája ellenőzőjehez nyúl, szalutál és sarkonfordulva elindul. Az újságíró kíváncsian néz utána, hogy vajjon hova megy. Odamegy az öreg éhezőhöz. Kétségtelenül most már nem azért, hogy a mentőket hívja.

Vasárnap van. Este van. Nyomor van. Bzerkilencszáznarminc van. Pest van... Pest van; de az egyenruhás úremberben e pillanatban, a hivatalnokon mégis győzött — az ember...

Nagygyűlések kismozgóknak

A községi választások frontján változatlanul áll a kortezza. A pártok az összes rendelkezésre álló vendégük, kávéházak és kültéri kismozgók helyiségeiben „kiszélt nagygyűléseken“ adták elő a fővárosi érlelt bölögítő terveiket. A hallgatóság legnagyobb része ma is szorosan a pártok hivatalos szervezeteiből rekrutálódott. Nagyobb és érdemi kijelentés egy gyűlésen sem igen történt. Érdekes volt a Friedrich-pártnak az a gyűlése, amelyen Friedrich István is fel-szólt. Az óbudai gyűlésen tiltakozott az ellen a rád ellen, mintha ő állt volna félre és ő mondott volna le annak idején a hatalomról. Azt bizonyították, hogy őt imérték a hatalomból. A jözevárosi gyűlésen viszont arra utalt, hogy azért gyűléstől őt, mert van hátróddá kiondandó, hogy mi faj. Nem hajlandó kijátszani a polgárságot a munkáséval ellen. Friedrich felszó-lalását mindenütt nagy tetszéssel fogadták.

A Nemzetgyűlést a Békaker-vendégelőben ugyanezek látogatót volt a Friedrich-párt gyűlése, amelyen Weiss Konrad, Draskóczy M. László és mások beszéltek.

Telefondijakat emel és kifizetéseket redukál a posta

Emelt. Post. Nem festenek új dolgot, végre is eléggé megtöregyalték már, hogy a kenyér, a tej és a többi élelmiszer hangatlásszerű ocsó-bodása mellett jogos-e, hánmá-e egy másik közérdekeltségű forrás megdáválása.

Nemal. csak ahhoz van most hozzájárulni valónk, hogy ugyanakkor, amikor csámenen előde-vel emeltik a telefonhasználat árát, milyen mértékben fogják hozzá a fizetési lista összegeinek le-olcsóztatásához.

Most kózztek az összes telefonközpontokban az ucsni személyzettel a postavezérgazgatóság határozatát, amelynek értelmében a posta ücsni költségvetésének redukálása céljából az órabérek alkalmazottak munkaidéjét havi 16 órával csökkentették.

Kitk ezek az órabérek? Műszerészek, segéd-munkások, a központok legkisebb fizetésű emberei, akik általában, csoportok inspektorában karbantartják a telefonközpontok kapcsológepeit.

Tehát redukáltak. Nem a mamulfizetéseket. Kisebberék pengőből csipik le havonta két munkanap bért, ami havi 15—14 pengővel kevesebb fizetést jelent egy-egy családos műszerésznek. Nem sok: tízenegy pengő — egy pár munkásé, tízenegy pengő — ötven kiló puha kenyér, tízenegy pengő — ötven liter friss, meleg tej ára. Hát — legfeljebb ennyivel kevesebbet eszik a kenyérből a család. De — fő az emelés és az állami redukció.

SZÍNHÁZ

Miért nem megy Zilahy Amerikába?

Úgy volt, hogy Zilahy Lajos Hollywoodba utazik. Már a jegyét is megvette. Úgy volt, hogy ifjú nejevel együtt megy. Elutazása előtt azonban váratlan esemény történt. Zilahy Lajosné aiban ideges lett, annyira félt a tengerentúli utazástól, hogy a kiváló író bényteien volt újtát elhalasztani.

Azóta az utazás egyre késik. Zilahy Lajosné a Svábhegyi Színházban próbálta idegeit hozzászoktatni az utazáshoz. — mindeztideig azonban szó sem lehet az útról.

Könnyen meglehet, hogy Zilahy — egyedül utazik Hollywoodba.

Nem bukott meg

„Megöltém egy embert” című Maurice Rostand-darab az Új Színházban. Erről a darabról Párisban sokat vitatkoztak. — Itt Pesten nem egészen úgy került színre, ahogy a franciáknál. Pitéz Miklós, a fordító írt egy hasonló témájú drámát és sokat adott a kis Rostandnak a — sajátjából. Az előadás is egész tisztességes. Csek az Új Színház gyorsan szerződtesen egy komoly és hozzáértő — rendezőt! ...

Miért jön vissza a boxprimadonna?

Mindenki tudja, hogy itt volt a Max Schmeling, a boxprimadonna.

Szórakozni jött és szerelmes lett.

Egy kis táncosnőbe, aki szöke, német és úgy hasonlít a nővére, mint egy tojás a másikra s akinek majd megszökését a szíve, amikor a Max elutazott ...

Schmeling úr azzal ment el Párisba, hogy újra visszajön.

Nem azért, hogy megnézzé újra a Lánchidat.

Hanem azért, mert a kis szöke nő nagyon szomorú lett a nagy boxprimadonna után.

Schmelingnek pedig vajból van a szíve ...

Nahát ...!

Megint a Szép Heléna

A Szép Helénát vagy tiszter felújították már Pesten. A Városban is. Legközelebb megint másra tűzik az Offenbach-operettet. Valami, amivel nem lehet olyan csúfosan megbukni, mint ahogy — a fűtőlös zeneszerzők operettjei bukognak egymásután ...

Rátkaik nem engedik Bécsbe

Ismeretes, hogy Rátkaik Márton levelet írt a Fővárosi Operettszínház igazgatóságához, amelyben kérte, hogy tekintsenek el szerződéséről és engedjék Bécsbe, ahol kedvezőbb anyagi feltételekkel léphet fel. A színház igazgatósága a következőket mondja ebben az ügyben:

— A jövő héten valószínűleg premiért tartunk abból az operettből, amelyben Rátkaik Márton játszik. Bármennyire sajnáljuk, ragaszkodnunk kell a szerződéshez és Rátkaiknak Pesten kell maradnia. A premier előtt nem lehet beleegyezni abba, hogy az egyik főszereplő elhagyja a színház többi tagjaival szemben felelősséggel tartozunk. Rátkaik inkább majd másképp reklamenzáljuk, de maradnia kell ...

Fan i helvede...!

A norvégoknál ez rettenetes káromkodás. Köribelül azt jelenti, hogy az ördög a pokolban és ezek a derék északi népek csak akkor mondják ki e borzalmat, ha nagyon meglepődnek. A Magyar Színház most norvég drámára készül. Egész sereg magyar szerző darabját kötötték le, — azokat nem engedik színház jutni. A norvég — az igen. Az érdekesebb mindennél és mindenkinél ...

Fan i helvede ...!

Színházgazdák Budapesti

Az egyik színház — ingyen osztogatja a jegyeket mostani premierje után, csak hogy megtöltse a nézőteret.

A másik színház, amelyik tavalyi bérloknak csak egy negyed részét tudta az idén visszaszerezni — újabban felajánlotta a bérloknak 30 százalékos áron jegyeket, hogy azokat az ismerőseik körében terjesszék és adják el.

Félfár, negyedfár utalványok repkednek a városban.

Minden színház nézőtere — optikai csalódás.

Mire való ez?

Nem volna egyenesebb, okosabb — nyíltan lezárítani a helyárakat az egész vonalon!

Miért destrálják a közönséget ezekkel a félfár, ingyen és egyéb protekciós dolgokkal.

Becsapják saját magukat — és a közönséget is.

„Olcso” és „kedvezményes” jegyeket akarják a szegény közönségre rákényszeríteni, olcso és rossz produkciókat.

Tessék egyenes, nyílt helyárakkal és jegyekkel egyenes és — nyílt sikerekre pályázni ...

Ennek van értelme. A protekciós és ingyenjegyes rendszerbe — bele fognak bukni ...

(n. 1.)

Jövöre megszűnik a Kamaraszínház?

A Nemzeti — cáfol

Színházi körökben napok óta suttognak egy olyan hírt, amelyről állítólag csak a legbennefontebbeknek van tudomásuk. Azt beszélik, hogy az állam a jövő szezonban meg akarja szüntetni a Nemzeti Színház Kamaraszínházát. Az általános takarékoskosság elve alapján határozták volna ezt el az illetékesek. Nagy leépítésekről beszélnek az egész vonalon, és miután az államnak úgy is elég a szubvenciós intézménye, azt hiszik, hogy az Operaház és a Nemzeti Színház teljesen megfeleljen a kultúrkívánalmaknak. Annál is inkább feleslegesnek tartják a Kamaraszínházat, mert úgyis sok a színház Budapesten ...

Természetesen érdeklődünk a Nemzeti Színháznál, hogy mi igaz a hírekből. Ott meglepetéssel fogadták az információt és teljesen lehetetlennek tartják, hogy szóba is kerülhet a Kamaraszínház megszűnése. Ez a színház a legjobban menő műintézetek egyike Budapesten, fedezteti a Nemzeti deficitjét és — munkaalkalmat ad sok színésznek. A színházban a meghatározottabb megeafolták a hírt. Valószínűleg a kultuszminisztérium sincs a megszűntetés álláspontján, de hát ... a takarékoskosság elvének gyakorlatba való átvitele nem — egy minisztériumtól függ ...

A pesti szép asszony rút hálátlansága

A híres magyar filmszínész hirtaca 8000 dollárért

Ez a történet, amelyben négyezer dollárról és rút hálátlanságról lesz szó, egyik grófné budai villájában kezdődött és a vége, hogyan is történelme másként, a járásbírósg előtt fog lezajlani. Szereplői az esetnek egy budapesti szép elvált asszony, nevezük B. Sándornénak, a Hollywoodot megjárt, népszerű és kitűnő magyar művész, valamint egy Bell dr. nevű amerikai ügyvéd. Hogy ez a három szereplő hogyan sodródott egymás mellé, azt is rögtön elmondjuk sorjában, a következő fejezetben.

II.

A grófné unokáján a szép B.-né mindenféleképp beszélgetett a művészek, akit természetesen erősen ostromoltak, meséljen Hollywoodról, az álmok városáról. Ez persze nem esett nehezére az illető művészeknek, aki egyébként is a pesti társaság egyik legkedvesebb kezörje, csak úgy folyt a szó ajkairól, amikor a szép B.-né félrevonta és így szölt:

— Nézz, nekem volt egy érdekes esetem egy amerikai úrral, aki csodáin cserbenhagyott, magától ismeri Amerikát, talán adhatna is tanácsot.

Es itt következett egy történet, amely alapján véve mindennapi módon kezdődik, mégsem mindennapi a csattanója, annál is inkább, mert dollárban végződik. A kezdés ez volt:

III.

A szép B.-né a dunaparti hotel halljában kávézott és unatkozott. Bell amerikai ügyvéd, aki pár napja bámulta már Budapest szépségeit, B.-néhez megbámulta és miután mindketten kölcsönösen unatkoztak, csak pereken mult és meg is ismerkedtek. Sajnos, az ismeretség nem tartotta soká, mert az ügyvédnek másnap utazni kellett. De előbb elkérte a hölgy címét és nemekára áradozó levelek tömege igazolta, hogy az ügyvéd szíve tüzet fogott. És tényleg két hónap múlva sürgöny érkezett, amely üzenetét a Lidóra invitálta. Hat hét telt el a legnagyobb boldogságban és egy szép reggelen az ügyvéd nő nélkül elutazott és azóta semmi hír felőle. Hölgyünk ezen kissé esodálkozott, hogy is ne, hiszen az ügyvéd több ízben házasságot ígért neki, sőt pénzt adott neki arra is, hogy első urától — aki a törvény elől Brazíliába menekült — elválhasson, ami meg is történt. A művész első kérdése természetesen az volt, meg tudná-e írásban is mutatni a „házassági ígéretet”? Hölgyünk előszedgette az ügyvéd leveleit és talált is több olyant, amelyben az ügy-

véd arról ír, hogy feleségül akarja venni. Hogy erre mit tett a művész, az később derül ki.

IV.

A művész nyomban érintkezésbe lépett egyik newyorki ügyvéd barátjával, Dr. Kahn-nal, akinek leírta az egész történetet. Levél levelet, sürgöny sürgönyt követett, művésznök az ügy érdekében telefonált is több ízben, végre megvált a megállapodás, de Kahn ötven százalékos részese-désre vállalta az ügyet, mégpedig kifejezetten a művész kedvéért. Az asszony boldog volt és egy sohasem remélt pénzösszeg, — amely egyelőre csak a holdban volt meg — felét kínálta fel a művésznöknek, aki azonban gallérosan elhárította az ajánlatot, mondván, ő megelégszik egy ajándékkal. De még ezt sem szögte le írásban, — fájdalom, mert ...

V.

...mert eltelt öt hónap és egy napon négyezer dollár érkezett B.-né címére és ugyanakkor dr. Kahn közölte, hogy a másik négyezer dollárt megállapodás szerien magának tartotta. Erről a tényről az ügyvéd művésznököt is értesítette, aki örömmel sietett B.-néhez, gratulálni. De csodák csodája, éart ajtókra talált, amióta B.-né a pénzt megkapta, tudni sem akar semmiről, teljesen elzárkózik és a művészzel szóba sem áll. A hálátlanságnak ilyen csónya példája megdöbbentette kissé a művészt, aki nyilván meggondolja, szabad-e fenntartás nélkül gallérosnak lenni, sőt most perelni fogja B.-né, aki majd a tárgyalás folyamán nyilván nem meri majd letagadni, — amit tanuk előtt is ígért.

FILM

Héltől héltől A HELYALRESZALLITÁS

és a két ságer film-műsor bevezetése a premier filmszínházakban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ennek oka nemcsak a gazdasági válságban keresendő, hanem abban is, hogy a premier filmszínházakban nem található meg az egyéni színházi vezetés és az az ötletes és változatos reklám, amelyre szükség van a mai nehéz időkben, hogy a közönség érdeklődését sző szőzálkig felkeltesse. A mozi-premierekre házasztorlódása is nagyban hozzájárul ehhez, mert ha az új műsor jó is, a közönség nem tudja elhatározni magát, melyik mozi premierjére menjen el.

AZ UFA-URANIA-FILMSZÍNHÁZ

A Nagy vágy címmel ötletes esekelményű darabot mutatott be, amely élvezet bennünket a film-bábelbe, ahol annyi szenvedés, intrika, hiúság és blöff között készül a film. A filmélet kulissza-

világának szenvedő hőse egy kis statisztalány, aki végül ünnepeit filmsztár lesz. E filmmel új magyar rendezővel ismerkedünk meg Székely István személyében, akinek az első rendezői debüje szép sikerrel járt.

KAMARA ÉS CORSO

a revük revüjét: Csodák csodáját iltatta másorába. Ami szín, ami fény, pompa, gazdagság és világghírú artista (s filmsztár van, az mind önálló látványos képekben megjelent a filmszínpadon. Ted Lewis jazz-banója Irene Borváns népszerű párizsi dízős szanzónja és a görloknék boszorkányos táncai mind elsőrangú attrakciói ennek a látványos filmrevünek. Külön díeséretet érdemel a Pesten is jól ismert Jack Hasel amerikai rendező, aki virtuózáttással állította be ezt a színes, pazar hangrevüt.

A PALÁCE-FILMSZÍNHÁZBAN

Henry Bataille színműve nyomán készült Kedvesség című film került hangos filmszínpadra. Kedvesség nem igen áradt a nézőtérre. A másik film, a Matricók előnyben semmivel sem volt előnyben a másik filmmel.

DÉCSI MOZGÓ

Ferne fantasztikus regénye, A rejtelmes sziget, elevenedett meg a Décsi filmszínpadán, a valószínűség tökéletes illuziójával. A Metro-filmgyár dramaturgia és rendezője, az író által elképzelt első tengeralattjárónak izgalmas és ka'andos útját, a filmművészet és technika teljes biztosításával vetíti elénk.

ROYAL APOLLO

szombaton díszelőadás keretében mutatta be Jan Kiepura világúri tenorista fűszereplésével első filmjét, a Forróváros városát. Fűző film, tele dallal, szerelemmel, hangulattal, aminek a hatását Napoly és Capri sziget természetes szépségei fokozzák.

(V.)

A FILTEX

a magyar ipar szolgálatában

Az elmúlt Magyar Hét a magyar ipar reprezentatív bemutatkozása volt. Vannak azonban egyes vállalatok, amelyeknek minden hetük magyar hét. Ezek között is első helyen áll a Filtext Rt. A magyar vegyészek, magyar művészek, magyar kereskedők és a magyar munkásság ezréf fáradság olyan anyagok előállításán, melyek a legkitűnőbb francia gyártmányokkal szemben is megállják helyüket és pedig nemcsak a magyar, hanem az egész világpiacra. Nemcsak a magyar közönség a Filtext-gyártmányok közkedveltségének egyedüli bizonyítója, hanem azok a nagy megrendelések is, melyeket a Filtext Rt. külföldről, a világ minden részéből kapott.

Az eredményes hars előfeltétele az volt, hogy a gyártmányok nemcsak műszaki szempontból, hanem művészi ízlés szerint is felülmúlhatatlanok legyenek a nyomási eljárás terén. A Filtext Rt. fő célkitűzése — hogy mindig a legújabbat állítsa elő és pedig mindig a legtekélyesebb módon — a Cylindrotex nyomási eljárás által játszi könnyedséggel megoldódott. Ez az eljárás — mint ismeretes — a Cylindrotex Társaság kizárólagos tulajdona és ez a társaság Magyarország részére kizárólag a Filtext Rt.-nak engedte azt át.

A Filtext Rt. gyártmányainak az összes piacokon elért szilárd helyzetét, fentieket kívül a minták izléses választéka, a színek művészi összeállítású és — nem utolsó sorban — az alapanyagok kitűnő szövési módja is biztosítja.

Ezek a körülmények segítettek elő, hogy a Filtext Rt. a magyar ipar nevében győzelmet arasson. Minden új cikk, mit a Filtext Rt. hoz, egy-egy új győzelmet jelent a magyar iparnak, nyugodt jelent és biztos jövőt a Filtext Rt. magyar munkásainak.

Bundát Rosenfeldnél
Legjobbát — Legolcsóbban
ROSENFELD képesített szűcsmester
Budapest, IX., Ráday-utca 14

1

SIKER

VAN MA PESTEN:

JAN KIEPURA

FORROVERÜ VÁROS

ROYAL APOLLO

Előadások ma 5, fél 8 és fél 10 órakor

SPORT

Kikapott az Ujpest és a Ferencváros

Kétszoros a Hungária győzelme

A favoritokra rossz idő járt vasárnap. A bajnok Ujpest szerencsétlen küzdelemben kikapott a lelkesen, de hihetetlen szerencsétlenség miatt Sabariától, a Ferencváros is nagy vereséget szenvedett az új Vasas pályán. Az utolsó helyzetet küzdelemből pedig a Budai 11 került ki győztesen. A Boeckay Pécselt legyőzte a Pécs-Baranyát, míg a Hungária és a III. kerület a legállandóbb formát mutató két csapat győzelemmel vétele meg eddigi pozícióját.

A bajnoki tabellán a vasárnapi eredmények nagy eltolódást okoztak. A Ferencváros visszacsúszott a 6-ik helyre, a Sabaria elfoglalta a 4-ik helyet. — A Budai 11 első győzelmével nemcsak, hogy az utolsó helyre szorította a Kispestet, hanem még az utolsóelőtti helyre szorította Pécs-Baranyát is megelőzte. A tabella élén változatlan a Hungária, Ujpest és a III. ker. állanak. — Az ősi forduló végleges sorrendjét az elővások között az Ujpest. — Hungária mérkőzés fogja eldönteni.

Ma volt egyébként az új bírókudósi rendszer premierje is. A bírók nevét az utolsó pillanattig titokban tartották és ez sok derűs jelenetre adott alkalmat úgy a közönség, mint az egyesületek körében. A pályák bejáratainál minden érkező szövetségi bíró szokatlan udvariassággal fogadták a rendezők, mert nem is sejtették, hogy melyik vezet majd a mérkőzést.

Ez mindenesetre nagy haladást jelent a múlttal szemben.

Az egyik pályán már a hatodik szövetségi bíró sürgelgett meg, de még mindig nem tudták, hogy melyik az „igazi”.

Végre 7-iknek érkezett egyik közismert „bíró” nagyság ugyancsak közismert nagy képzettségével és három vendégével, mire kórusban vágja rá a rendezőség.

— Ez az igazi!

Tényleg a kiküldött bíró. A vasas intézők a „kísérő” körülményeiről ismerték fel és egy pillanat alatt már el is terjedt a hír a közönség körében.

Általában a vasárnapi bírók jól vezették a mérkőzéseket, leszámítva azokat a kisebb jönlésű tévedéseket, amelyekkel természetesen számolni kell.

A szerencse és balszerencse két végtelennel találkozása szülte az Ujpest első vereségét

Sabaria-Ujpest 4:2 (3:2)

Ujpest volt a vasárnapi szenvedő hőse. Ujpestet az egész mérkőzés folyamán a balszerencse üldözte s nem szűnt meg ez a pechosozata akkor sem, amikor két esetben egy-egy tizenegyes formájában végérvényesen a maga javára dönthette volna el a mérkőzést.

Távolról sem aherjük a megállapítással a Sabariának a nehéz körülmények között kiharcolt győzelmét kisebbíteni, mert a Sabaria lelkes és mindvégig küzdő játéka szolgált arra, hogy — ha nem is ilyen mértékben — siker koronázza. — Az Ujpest a gyorsan elért vezetést és az azt követő fölény megőrzését biztosan vette a győzelmét, ami megfosztotta magát.

Ujpestnek rossz napja volt és bámulatos balszerencsével küzdött.

Az Ujpest fülényének tudatában kifejtett gyengébb teljesítménye ellenére is megnyerhetné volna a mérkőzést, ha P. Szabó, az Ujpest tizenegyes lövéje ezáltal a tizenegyesek rúgásánál csodát nem mond.

A csapatot minden részben bizonytalanná tette az újonc centerhalf játéka. Valahogy játékosai részéről játéka nem élvezte azt a bizalmat, ami Volentik, vagy Köves kipróbált tudását kíséri. Szalay igen nagy tehetség. Egyik óráról a másikra még nálánál nagyobb játékos sem tud beilleszkedni a csapat legfontosabb posztjába.

Sólyom eddig mint center, igen hevesen hátrahúzódt, míg vasárnap állandóan ő állt mindig legközelebb az ellenfél kapujához.

Hozzájárult a vereséghez még az is, hogy Aknai teljesen formán kívül van.

Ujpest támadásával kezdődik a játék s a 4-ik percben már Avar gölt lö. Erős Ujpest-offenzíva. A Sabaria balszárnya lerohan, cornert ér el s abból Borbély kiegyel. lit.

Ujpest formás támadásokat vezet a Sabaria ellen, veszélyes helyzeteket teremt a kapu előtt. Borsányi szabadrúgását Sólyom a hátrább álló Avarhoz feleli, aki kapából gyönyörű gölt lö. 2:1-re vezet az Ujpest! Az Ujpest beszorítja a Sabariát!

Iglódy lerohanása szabadjára föl a szorongatott Sabaria-kaput. A széles gyors lerohanása meghozza a sikert. Aknai kiejt Iglódy labdáját, Borbély és Kovács pillanatok alatt rajta vannak és utóbbi kiegyelít.

Dudás hibájából ismét Sabaria-támadás. P. Szabó lefut. Sólyom és Török összejáratkából Török balszélre vágja a labdát, amit Sárközy kézzel érint. — 11-es a Sabaria ellen. P. Szabó gyenge lövést Vermes jól helyezkedve fogja.

A Sabaria a sikeres elhárítástól feltüzelve támad és Iglódy újján sikerül a féldőt 3:2 arányban a maga javára eldönteni.

A második féldőben

domborodik ki feltűnően az Ujpest balszerencsége. A csatások a legbiztosabb gólhelyzeteket szalasztják el. A Prém miatt megítélt 11-est P. Szabó helyezi s így Weinhardt véd.

Ujpest erősen küzd a kiegyenlítésért, eredményt azonban ismét a Sabaria ér el Borbély révén.

A lelkes Vasas legyőzte a Ferencvároset Vasas-Ferencváros 5:2 (3:1)

Közel 7000 néző jelenlétében folyt le a Vasasok új pályáján az első „nagy mérkőzés”. A másodosztályból felkerült Vasas győzelemmel lepte meg létről hette szaporodó lelkes híveit.

A szél ellen játszó Ferencváros az a 6-ik percben Toldy révén gölt ér el, amit azonban a Vasas Bruncker és lövéseivel már 2 perc múlva egalizál. A Vasas támad. Amsel kifut kapujából és a szemfüles Stancel a Vasas számára megszerezti a vezetést. Hullámzó játék után Dán kapufát lö. A visszapattnó labdát a résen álló Bruncker a hálóba küldi. A második féldőben a szél ellen játszó Vasas nehezen kap lábra, a Ferencváros rákapcsol és sikerül is Rottler handse miatt megítélt tizenegyesből Takácsnak az eredményt 3:2-re javítani. A Vasas a későbbi Ferencvárossal szemben lábra kap. A 23. percben Egri kapusból a mérkőzés legzesebb gólját lövi. A 40-ik percben Amsel hibájából ér el a Vasas ötödik gólját. Korvinnel a mérkőzés vége előtt Korányi összefejel Egriével. Korányi eszméletét veszíti, úgy, hogy nem is tér többé vissza. Röviden vége a mérkőzésnek. A Vasas közönség ünnepi győztes csapatát, míg a ferencvárosi hívek lehorogtatott fővel vádalkozás hazafelé s még az sem nyújt vigaszt, hogy a másik nagy rivális is kikapott a szomszédságban.

Hungária-Nemzeti 3:0 (1:0)

Ötven néző jelenlétében folyt le a Hungária-Nemzeti-mérkőzés, melyről sokan meglepetést vártak.

A Hungária azonban nem szolgált meglepetéssel és biztosan győzte le a múltban igen sokszor bosszúságot okozó ellenfelet.

Az első féldőben a Nemzeti nagyszerűen parírozta a kék-fehérek megújuló támadásait s csak a 38. percben sikerült a Hungáriának a féldőt egyetlen gólját Weber lövéseiből elérni.

A második féldőben a Nemzeti csapata visszacsúszott. A 13. percben Baráthy lövi a Hungária második gólját. Tizenegyes czen a mérkőzésen is volt. Szolidaritásból ebből sem lett gól. Kalmár Gallina kezdte löte a büntetőrúgást. Öt perccel a játék vége előtt Sárközy beállítja a végeredményt. Ezután a Nemzeti is lábra kap alkalma nyílik az eredmény javítására, de ezt ismétlően elmulasztja.

Óbuda — Szeged ellen

III. ker. FC—Bástya 3:1 (1:0)

A hungáriai pályán a szegedi Bástya volt a III. ker. vendége.

A mérkőzés egyenlő erők küzdelemé vált. Győzött a nagyobb szerencsével operáló III. kerület. Az első féldőt a kerületiek fölénye jögyébe folyt le.

Az óbudai csapat első gólját az első féldőben Lutz lötte. A Bástyának alkalma nyílik a kiegyenlítésre, azonban a javára megítélt tizenegyeset Fehér köcsölte. A játék második részében a Bástya volt döntő fölényben, mégis az óbudaiak érnek el további két gölt Kormos és Dömölör révén. A Bástya félőrára ódzsagegy ellenfelet kapujához, hat cornert ér el. A 35. percben Korányi II. által lött göllat tud az eredményt javítani.

Meg nem érdemelt vereséget szenvedett a Pécs-Baranya

Pécselt a Boeckay látta vendégül a Pécs-Baranya. Győzelmét aratták a debreceniek, a mezőnyben egyenlő játékerőt mutató pécseiekkel szemben.

A mérkőzés első részében a Pécs-Baranya volt fölényben s veszélyesebbnél veszélyesebb támadásokat vezet a debreceniek ellen.

séből. A gólr Boeckay-támadás a felelet. A sorozatos támadásoknak kiegyenlítés az eredménye. Péncze közelről lött labdája kiegyenlít az eredményt.

A második féldőben Pécs-Baranya diktálja a tempót. Ennek ellenére a Boeckay ér el eredményt. Horváth kornert Jandala a pécsi kapu elézi s a labda a hálóba jut 2:1. Telegy révén újabb gölt ér el a Boeckay. Pécs-Baranya a közönség lelkes birtartásától feltüzelve, kapujához szegedi a Boeckay. A 31. percben Pécs-Barany 3:1-re javítja az eredményt, majd fokozza az iramot, a kapu előtt tanyázó Pécs-Baranya Halas útján újabb gölt ér el. A pécseiek tovább támadnak, a debreceniek védekezésre rendezkednek be és ezzel a taktikával sikerül is a sok helyzetet elhárító pécsi csatárok jóvoltából az eredményt megtartani.

Budai 11—Kispest 1:0 (1:0)

A két utolsó helyezett küzdele a budaiak minimális győzelmét hozta. A budai lelkes játékosok részéről a győzelemre. A Budai 11 több jó helyzetet hagyott kihasználatlanul. A kispesti Fürstner kiszökik, kézzel üti a hálóba a labdát, amit a bíró nem ítél gólnak. Tüntetés a bíró ellen. Izso hangulat és durva játék. Kárpáthy és lövése utat talál a hálóba, amivel a mérkőzés sorsa el is dől.

A második féldő közepén a hangulat olyan fero, hogy a rendezőség a kézürtiséget megerősíti. A Kispeszt kétségbeesetten küzd a kiegyenlítésért, miközben Fábán, a budaiak kapusa megrúgja Darvást. A bíró tizenegyeset ítél a Kispeszt javára, de Fábán kivédte. Az igazlank csülnék, a Kispeszt beletörődik sorsába és a mérkőzés unalomba fulladva fejeződik be.

Az I. liga állása:

1. Hungária	8	6	2	—	31: 8	14
2. Ujpest	8	5	2	1	23:12	19
3. III. ker. FC	8	5	2	1	21:11	12
4. Boeckay	8	3	4	1	19:17	10
5. Sabaria	9	4	2	3	15:14	10
6. Ferencváros	8	2	4	2	14:11	8
7. Vasas	8	3	2	3	15:16	8
8. Bástya	8	3	1	3	13:15	7
9. Nemzeti	8	1	3	4	8:15	5
10. Budai 11	8	1	3	4	9:25	5
11. Pécs-Baranya	9	2	—	7	13:27	4
12. Kispeszt	8	1	1	6	12:32	3

Üllői-út sporttelep

1930 november 23

Ferencváros—Kispest

előtte

FTC „33” FC

I. o. amatőr-bajnoki mérkőzés

II. LIGA EREDMÉNYEI:

Nagy meglepetés a Turul veresége.

Vac—BAK 3:2 (2:2). Kosuth—Józsefváros 4:0 (2:0). Soroksár—Terézváros 1:0 (0:0). Maglód—Turul 3:1 (2:0).

I. osztályú amatőr-bajnokság.

A két régi rivális FTC—MTK mérkőzése az FTC 1:0-ás győzelmével végződött.

Besekárt—Népjólóti MSE 2:0 (2:0). 33 FC—BSE 2:2 (2:2). BEAC—BTC 2:0 (0:0). UTE—URAK 10:0 (3:0). Postás—III. ker. TVE 5:1 (1:0). Törökvsé—Fer. Vasutas 6:0 (4:0).

Külföld LABDARUGAS

WIEN: Austria—Svédország 4:1 (1:1). A két ország válogatottainak találkozója az erőviszonyoknak megfelelő eredményt végződött.

PRAGA: A cseh bajnokságot is kikapott. A Slavia 5:2 (3:2) arányban legyőzte a Bohemias csapatát. — A Slaviának első veresége a minas csapatát. — A Slaviának első veresége a Klado: A favorit Viktoria Ziskov kikapott 1:0-ra a Kladoól.

TEPLITZ: Szenzációs gólarányú vereséget mért a Sparta a Teplicer FC-re. 1:0-ás féldőt után 9:0-ra győzött a Sparta.

Atlétika

MTE országos futóversenye. Az MTE szentendrei országúton rendezett futóversenyének eredménye:

3000 m. ifj. síkfutás 5-ös csapatverseny. 1. MTE, 2. Vasas, 3. MTE b). — Egyénileg 1. Ausländer (MTE) 9 p. 58 mp.

10.000 m. síkfutás 5-ös csapatverseny: 1. MTE. — Egyénileg 1. Németh (MTE).

— Vizsgálat egy nagy boxegyesület ellen. Magyarország legnagyobb boxegyesülete, amely Angyalföldön székel és amely ellen a úyar folyamán már vizsgálat indult, most ismét hasonló sorrend néz előbe. A legutóbbi vizsgálat alkalma az egyesület autonómiáját is feljuggasztották. Az újabb vizsgálat megindítására, illetve a régebbi kiszélesítésére az szolgáltatót okot, hogy az egyesület alapítói részéről magasabb fórumokhoz beadvány érkezett, amely újabb eddakat sorol fel és azok kivisszavételét kéri. A vádank között szerepel az is, hogy az egyesület jelenlegi elnöke munkanélküli segélyeket utaltatott ki olyanoknak a hatóságok megfévesztésével, akik arra nem voltak jogosultak.

150.000 barátom van majd csak megélek

— mondja Petschauer Attila, aki Pesten a legjobb „dumáló”

A mindig pontos Petschauer Attila másodpernyi pontossággal berobog a megbeszélte találka helyére.

— Paranesolj velem, grönnyörrel állók rendelkezésére. Miről van szó?

— Az üzletéről...

— A gumit, vagy az olajt paranesold? Előre is biztosíthatlak, hogy az én márkám a legjobb a piacon, árúim a legolcsóbbak és ez a titka, hogy remélik meg az üzletem...

— Pardon, nem...

— Amikor várj, míg befejezem. A fizetési feltételekkel meg leszel elégedve. Ja, igen, nem az én gumimárkám akarod. Az olajra is a legjobb kondíciókat tudom adni.

— De kérlek, Attila...

— Nem baj, kis tételt is szállítok. Így sem drágább, csak hogy lássad árúim minőségét.

— Nem csak olajról! — kiáltom elszántam. Ez hatott Attila oly figyelő néz rám, mint a vívásban ellenfeleire.

— Paranesolj, érdeklődéssel hallgatok.

— Az új foglalkozásodról szeretnék egyet-mást megtudni

— És pedig? — kérdi Petschauer.

— Hogy jutott eszedbe ez a szakma? Kik a vendők? Mik a terveid a jövőre? Stb...

— Engedd meg, hogy sorra vegyem a kérdéseket és úgy válaszoljak. Először is meg kell mondanom, hogy nem ügynök, hanem egy nagy vállalat menedzserje vagyok.

Mint ilyen, természetesen, vendéket is látogatok. Egy szórakoztatódelmi részvételre vagyok voltam a cégvezetője, amely azonban áprilisban felajánlott. Ekkor már zsebemben volt egy Buenos-Ayresbe szólító szerződés. Ki akartam vándorolni, mert reménytelenül láttam a helyzetemet. Barátaim akcióit indítottak elhelyezkedésem érdekében és így kerültem mai helyemre.

— Amikor első üzleti utamra mentem, megvalloim, elfogott a bizonytalanság. De aztán eszembe jutott, itt csak „dumálni” kell. Pesten pedig elismertem a legnagyobb dumáló én vagyok.

— Barátaim, amikor megtudták ezredékomat, lebeszéltek arról, hogy a vezetői legyenek, mondják, hogy az emberek csak addig állnak mellett, amíg nincs szükségem rájuk. Bődogan látom, hogy ezek a vélemények túlzottan pesszimistikusak voltak. Mert örülnek a barátim, hogy jól megy sorom, annál is inkább, mert nem kerül pénzükbe.

— Idegenekhez nem járok, csak a barátim a vendőkről. Ha én valamennyien válam vásárolnak, meg fogok éni. Epp tegnap állítottam össze a statisztikát, hogy hány barátom, per tu barátom van: már híjján pontosan 150.000. Azt hiszem, ez már szép verőkr...

— Reggel 7 óráról este 7 óráig dolgozom. Fivásra, sajnos, alig van időm, de remélem, hamarosan bedolgozom magam és akkor a sportra is jut pár óra.

— Még egy kérdésem van. Mennyit keresel az utolsó héten?

— Erre nem válaszolhatok. Mert amikor pénzem volt, elvérték az utolsó vasamat is. Amikor kiestem az állásomból, elmaradtak a kölcsönök kérék, most, ha megtudják, hogy ismét keresek, ismét vásárolnak a „társak”. Inkább maradjon titokban, hogy mennyi a jövedelemem...

Igy él Petschauer Attila, a világ talán legkiválóbb vívója, a magyar kard sok díszeséget szerzett reprezentánsa...

Benezés Tibor.

HA AUTO

LOWEN MERCEDES-BENZ

Ugetőverseny

— Ugetőverseny. A löversenyt szerető közönség a galoppversenyek híján ma hatalmas tömegben töltötte meg az ugetőverseny nézőterét. A nagyvárnyi érdeklődés nem volt hiábavá, mert az egyes futamok igazlank versenyeket és realis eredményeket hoztak. Két futamban, az Iola-díjban Darda és a Naphegyi díjban Sánta, olyan lovak győztek, amelyekre nem lehetett fogadni, így a második helyezettek kapták a győztes megítélt ösztönöket. Az eladóversenyben Bien Aimé győzött, de diszkvalifikáltak. A Naphegyi díjra anyni pályázó akadt, hogy a versenyt két részben futották. A részletes eredmény: Handikap. 1. Pergő (145. Feiser), 2. Dina (6. Maszár F.), 3. Dante (8. Kovács II.), F. m. Mimosa, Ebáda, Emáni, Orgovány, Véték, Othello. Tot. 10:35, 15, 22, 28. Olasz 69. Iola-díj. 1. Erika (1. Maszár F.), 2. Rézi (245. Maszár I.), F. m. Lady of Panuk, Darda, Kedves, Rámás, Keringő. Tot. 10:21, 15, 28. Olasz 40. Fladőverseny. 1. Cigánybáró (3. Wiesner), 2. Vanda II (8. Kallinka), 3. Rebónban (1. Marschall), F. m. Bien Aimé, Krampusz, Kelta, Patyolat II., Iron Child. Tot. 10:53, 13, 16, 12. Olasz 108.

Naphegyi díj (1. rész). 1. Hajnalka (144. Zwilling), 2. Büfelejtő (246. Haas), 3. Tamerlan (3. Maszár I.). F. m. Kitty, Diva, Lagzi, Valéria, Colgate, Kánczéria. Tot. 10:23, 13, 16, 16. Olasz 31. (II. rész). 1. Dávid (3. Jónás), 2. Ijse (20. Laudon), 3. Purdó (3. Dóza). F. m. Sánta, Pengő, Pizzicato, Bubikopf, Nótás, Zorica, Poganza. Tot. 10:32, 15, 34, 20. Olasz 218. Lednykadij. 1. Colocaid (144. Maszár F.), 2. Avanti II (5. Jónás), 3. Eion (3. Wiesner). F. m. Suhane, Heller, Pogány, Dundi, Almont, Epos. Tot. 10:32, 16, 23, 23. Olasz 138.

Megnyílt Saásdy Alice virágkülönleges üzlete

Virágok, növények naponta frissen érkeznek saját kertészekből. Mai viszonyokhoz mért árak! VII., Károly-kört 8. Erányi palota. Telefon: 422-12

MAGYAR HÉTFŐ

ÁRA: 6 FILLÉR

KÖZGAZDASÁGA

Reformokat kíván Hadik az iparosság hitelezésében

Gróf Hadik János, az Országos Kézműves Testület legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a kisipari hitelezés ügyében felterjesztéssel fordult Bud János kereskedelmi miniszterhez. A kormány előtt fekvő memorandum kiemeli a következőket:

Mindenekelőtt megállapítja Hadik gróf, hogy az IOKS részére a vidéki kisiparosság hitelezésének kielégítésére szolgáló 22 1/2 millió pengő az iparostársadalom széles körében megnyugvást kellett. Az akció gyakorlati megvalósítása terén az iparosság részéről azonban olyan kívánások hangzanak el, amelyek teljesítését kizárólag a kormánytól függ. Evégből arra kéri a kormányzatot, hogy a kisipari hitelkeretből a hitelbiztosítéki alap céljaira fel nem használt 4 1/2 millió pengő legalább 1933 december 31-ig való felhasználása biztosítottassék. Tal rövidnek tartja a jelenleg érvényben lévő hitelnyújtási terminust — és a visszafizetések határidejét.

Az iparosságnak legalább 4 1/2 — 5 év kell ahhoz, hogy kölcsönét visszafizethesse.

A mai gazdasági helyzetben 10% nagyobb

törlesztést nem lehet vállalniok. Eppen a mai állapotok következménye, hogy a túlgyors visszafizelési határidő folytán tömegesen visszavonják az igénylők hitelkeresüket, vagy nem veszik igénybe a részükre megállapított hitelt. Lehetővé kell tenni, hogy olyanok is igénybevehessék a hitelt, akik

egyébként a fedezeti feltételeknek nem tudnak megfelelni,

mert nincs sem ingatlan, sem közzálog fedezetük és két jó kezes garanciáját sem tudják nyújtani. Ha megvan az erkölcsi garancia, akkor segítségül jelleget támogatásra a módot meg kell találni.

Végül meg kellene honosítani a hitel felhasználása révén a csezsizés leszámítási üzleteket is. Hivatkozni Hadik gróf arra, hogy az IOKS részéről a kölcsönnyújtások késedelem nélkül intézzenek el, a bizalom az iparosság részéről a szövetkezeti irányban megvan, de hogy aktívabb tevékenységet folytatasson, meg kell szüntetni a megkötöttségeket.

A Halbizományi szerepe a Tőzgasdasági műveleteiben

Hogyan lesz az 1 pengős pontyból 6 zlotyos áru Lengyelországban

A „Magyar Tőzgasdaságok Részvénytársaság” ellen folyó monstre bűnpörben az egyik kérdés már eddig a Teichl Róbert és Németh Endre tőzgasdasági szakértőknek lapunkban már ismertett és a napokban a vizsgálóbíró elé kerülő jelentése alapján, amelyekből kiderül, hogy a kezelt alatt álló felelősökök halasztási gondatlanság folytán tönkrementek, a hadilomány elapadt.

A bűnpör főkérdése azonban nem ez, mint ahogy az sem főprobléma, hogy a könyvszak-értők a vagonszámra lefoglalt könyvekből és levelezésből mennyire állapítják meg a feljelentésekben foglalt sorozatos csalásokat. A lényeg az, érte-e a károsodás a Tőzgasdasági felelősök a vállalat részéről követett értékesítési eljárásait.

A vad a Tőzgasdaság ellen az, hogy milliókra menő összegekkel károsította meg társait. Ez pedig úgy volt lehetséges, hogy a Tőzgasdaság a kitermet anyagot nem kereskedői gondossággal értékesítette, hanem csak ártértekesítést végzett,

a hazai terméskből, fel is kíván árut az 5nálló termelőknél, a Harkányi, Kornfeld, Inkey, és Schossberger-uradalmaknak, akiknek termékeikre vevő újran, de hogy az árákat nyomja, előadóként is szívesen szerepel egyideig. És mivel a MAV-tól a helyszállító vagyonok 90 százalékát bérli, a más közből

külföldre gravitáló áru elől mesterségesen elzárja a szállítási lehetőséget.

Igy diátál és diátálna is korlátlanul a Tőzgasdasági és ennek az üzletpolitikának lett a következménye a Tőzgasdasági elleni feljelentés és bűnpör.

Megállapítható, hogy a Tőzgasdasági fiktív manipulációja révén minden olyan tőzgasdaságot, amely 1000 mássa halat termelt, legalább 150.000 pengő károsodás ért és az az oka annak, hogy a tőzgasdaságok tulajdonosai eldögellenek, a gazdasági elvesztésüket kedvükkel a termelőktől és teljesen kiszolgáltatta őket a legnagyobb „kartell” hatalmának.

A HÉV sashalmi parcellázásának kulisszatitkai

A pestkörnyéki városokban és községekben egy évtized óta parcellázási konjunktúra tombol. Mindenki parcelláz, akár van földje, akár nincs. Földbirtokosok, kisgazdák, bankok, ügynökök, gyárak, övezgyek és árva különböző ötletek felhasználásával igyekeznek drága pénzen házhelyeiket a kismembek nyakába varrni. Egyes parcellázásokról valóságos rémregényeket lehetne írni. Ezek a parcellázások, mint ahogy a belügyminiszter és a közmunkatársaság elnöke megállapította, a pestkörnyéki városok és községek egészében kialakult és fejlődés útján megakadályozandó és a tömeges bevándorlás következtében a közületek háztartási mérlegét veszélyeztetik.

A nagy parcellázási konjunktúra vámszedői sorába lépett most a HÉV is. Sasahalm 5073 négyszögöl területet akar apró házhelyekre felosztani és árubaocsajítani. Erről a parcellázásról, illetve kulisszatitkairól most sokat beszélnek Sasahalm.

Különböznek találgatják, hogy a közgazdász vezetőknél javaslatára a képviselőtestület határozatilag utasította az előjáróságot, hogy a HÉV parcellázási üzletéhez a 20.498/1928. k. gy. 783. kgy. 1928. számú vármegyei pótzábrányrendeletben megengedett nagyságú kisebb parcellák alakításához eszközölje ki az alispán engedélyét, arra való hivatkozással, hogy a HÉV parcellázásából a közgyógyfejlesztésre igen fontos előnyökhez jut Sasahalm.

Illetékesek szerint a HÉV, amennyiben a parcellázási kívánásaihoz a vármegye is hozzájárul, úgy hajlandó 1936-ban telekkönyvi állapotban kívül közútlakra 1000 négyszögöl területet a közsénekn átengedni.

Sok és különböző parcellázás történt a főváros övező helyegekben, de ehhez hasonló parcellázási engedélyt még nem ismerünk...

amennyiben a potom áron megvásárolt anyagot egy szerve, a Halbizományi és Halértékesítő Részvénytársaság útján adta el külföldön és az értékesítést többlet, illetve az igaz nyereség ott nyert elszámolást.

A helyzet ezen a tereen ma sem változott. Az állapotok ma is majdnem ugyanazok, mint a feljelentés előtti időkben. A Tőzgasdasági ugyanis a ponty kilogrammját ha körülbelül 1 pengőért vásárolja, feleltársainak 1 pengő 5 fillérrel számolja el, viszont a továbbárusító Halbizomány a Tőzgasdaságtól megvásárolt árut Lengyelországban 6 zlotyért, vagyis 3 pengő 78 fillérért adja el.

Ilyen margenak, ilyen eltolódásnak azonban senki sem tudja magyarázatát adni. A Tőzgasdasági a vaddalok szomben „földdolgozást” költségekre hivatkozik.

Ez a kifogás azonban sehoggy sem áll fenn. Mert a valóság az, hogy az átvett árut sommiféle formában se dolgozzák fel. A halastavakból az áru a MAV-tól bérelt Tőzgasdasági felszárító kosákok érkezik a vállalat Budaörsi-út 87. szám alatti telephelyre, amely — künn jártunk — nem egyéb, mint egy viloszerű épület, egymáshoz rohadhelyiséggel és egy kis rakdarral. Az épület előtti iparrágyányok hűződnak, azokon állanak a használtító koséok, amelyeket innen „szepedálnak”, vagyis itt állítják ki a furarleveleket, a Halbizományi növényben. Ez az egész „földdolgozás”. A Tőzgasdasági ezen az alapon károsította meg a legjobban feleltársait. A hat zlotyos árák azonban a mai árák. Még röviddel ezelőtt a lengyel piacon hét-nyolc zlotyval értékesített a magyar ponty.

Nem érdektelen, hogy sikerült ilyen nyomott hazai árákat a Tőzgasdaságnak „megcsinálni”. A Tőzgasdasági ugyanis nyolcévés rövid fennállása óta birtokába jutott a horvátországi 3000 holdas Baicher-féle halastavaknak. Eze bérletre van a 3000 holdas Hortobágyi halastava és körülbelül 4000 holdnyi halastavakon felelősségek. Így kezében tartja a legnagyobb halastavakat és széken keresztül dirigálja a beszerzési árákat. A Tőzgasdasági nemcsak vevő a hazai piacon, hanem eladó is. Ugyanis mielőtt vásárol

Racionalizálják a csőkartelt

A nyomorenyhitő akció során felmerült többször a gondolat és el is határozták, hogy olyan tömegmunkást indítsanak meg, amelyek kenyeret adjanak a munkanélküli levők ezreinek. Ilyen tömegmunkának ígérték az avarozási és vízvezeték építkezéseket, amelyek a földmunkák révén mindenesetre foglalkoztathatnak százakat és ezeket, legnagyobb részét azonban az építkezéseknél ép az anyagárat teszik. A kulisszák megett azonban a kérdés mozgatói az érdekelte gyári vállalkozások, a csőkartelben résztvevő gyárak. A legtitkosabb kartelek egyike ez, amelyről alig tudnak, mert mindössze két tagja van és e két tagja urálja az egész magyar piacot.

A csőkartel tagjai, egész meglepő módon, a kereskedelmi minisztérium tereája alá tartozó Államvasúti Gépgyár és a Friedrich-Stiemens-cég. A csőkartel vezetője Herceg Ernő, az utóbbi cégnek vezérigazgatója. A Friedrich-

Siemens-cégről évekkkel ezelőtt sokat volt szó, e vállalkozás súlyos anyagi zavarokkal küzdött, amikor aztán Schiffer Miksa, a cementkartel egyik vezetője, a híres Schiffer építő cég tulajdonosa vásárolta meg. A csőkartel tulajdonképpen a vasút irányítója ezéd szerint tehát Schiffer Miksa, aki teljes egyetértésben az Állami Gépgyárral, most egy tervezet dolgozott ki. A tervezet célja, az úgynevezett racionalizálása a csőkartelnek, vagyis ezáltal az egész magyar csőgyártásnak. Szó van arról is, hogy a gyártást esetleg csak egy helyen folytassák és pedig Schiffernél, akik átvennének az Állami Gépgyártól is munkásokat. Az Állami Gépgyár aztán pedig csak részeseedik majd az eléréndő haszonban.

A most minden oldalról folyó kartel-vita részlette talán nem árt erről, az éppen állami közéleti is, készülő tranzakcióra felhívni Bud János figyelmét.

Nagyszabású iparcsarnokot építenek az újpesti kisiparosok

Az újpesti kisiparosok esütörtök este elhatározták, hogy az összes szakmák részére iparcsarnokot építenek.

Erről a kérdéssről az ipartestület elnöke, Rein Károly is kifejtkeztek mondotta nekünk:

— Nem bírjuk tovább azt a rettenetes barcot, ami itt folyik a kisiparosok és a gyárak között, hiszen mindenüvé a tömegmunka özönlik. Nem bírjuk a közvetlén súlyos tételt, de legalább így nyomnak a szállítási költségek, nem is beszélve az általános pénztelenségről. Az ipari cikkek exportja — amelyet különösen az IOKS irányított, — most visszaesett. Hát mit tehetünk?

— Arra a gondolatra jutottunk, hogy az újpesti kisiparosok összességének kell valamit tenni a helyzet változtatására. A tervezet értelmében Újpesten felépítünk egy nagyszabású iparcsarnokot, amely részben közkartár, részben állandó kiállítás céljait szolgálja, a jellege pedig kiállítás és vásárlásnak lenne. Képviseletnek benne magukat az összes iparágak, kapható volna itt éjjelizsekrényből, télikabátból az egészen a patkószegig minden ipari termék, amely Újpest mehelyéből került ki. A városnak kell kezébe venni az ügyet. Beszéltem erről már Semsey Aladár dr. polgármester úrral, aki helyesli a tervet, de az anyagiakra vonatkozólag nem tud még határozott választ adni. Mintán itt kétszereskedő kisiparosmester és tiszteletre méltó munkásból jövőjéről van szó, bizonyos, hogy ha kell, társadalmi úton is elő fogják teremteni a szükséges pénzt.

cherék, akiknek ajánlatai jóval kedvezőbbnek látszanak.

TOBNYAY-SCHOSSBERGER REZSŐ VILLÁJÁT AZ ORVOSSZÖVETSÉG VÁSÁROLTA MEG.

Kezdődött a Magyar Szolalmgyárral, folytatódott egy eulogyár nehézségeivel, majd bűnről feljelentés következett egy vezető tisztviselő ellen. Az illető igazgató tisztáca magát, mindez Toronyay-Schossberger Rezső bárónak sok pénzre került. A vége most az az értesülésünk, hogy a báró 320.000 pengőért adta Mártonhegyi-út 53-57. szám alatti 3000 négyszögölös telken fekvő 16 szobás főúri villáját is, amelyben mostandig lakott. A villa új tulajdonosa az Országos Orvosszövetség Nyugdíj- és Segélybiztosítója, amely a villában orvosokhoz és vidéki orvosok gyermekei részére internátust fog berendezni. A villa vételéről már ki is írték az erre a célra gyűjtött pénzről. Májushan felöltözött Toronyay Rezső báró s a feleség villában segégy orvosok gyermekei fogják élezeni a srábhoggyi úc levéget.

RÉSZVÉNYTÖKÉJE FELÉT ELVESZETTE AZ OCEÁN.

Huszonkettedik évi kögyűlésre szól a meghívó a Merkur Váltóüzlet érdeklőkre tartozó óceán konzervgyárnál. A régi konjunktúris ideál valamikor sokat emlegetett vállalkozása szomorú elszámolással szolgált a részvényeseinek. A 400.000 pengős részvénytökének mintegy fele, 185.000 pengő az a veszteség, amelyet az óceán kimutat. Ezek óta nem fizet osztalékot az óceán, ügylátszik az óta ismét semmit sem látnak azok a kismembek, akiket hangzatos reklámmal vittek bele a játékba: a részvény-océán egyik hullámaként az Óceán-részvényekbe.

VULKÁN GÉP NEM VULKÁN LANC...

Egyforma sorsra jutott a két hasonló vállalkozás? A Vulkan Gépgyár Rt. a külső Váci-úton, amely mellett évezet az új Újpestra, a Tiszavetőd, ahol a Vulkan lánca, vas- és fémpipari cikkek gyára Rt. most felszámolást és megszünetelt teszi közzé. Még a Vulkanok sem tudnak megbirkózni, úgy látszik, a nehéz gazdasági viszonyokkal...

AGOSTON MÁNÓ UJRA HAZÁT VETT...

A Képesi Textilgyár egyik tulajdonosa ismét szaporította ingatlanainak számát. Ertesülésünk szerint megvásárolta a Paulay Ede-utca 12. számú négyemeletes bérházat, amelyet ma Pollacek és Eysztelnék 360.000 pengőért adtak el. A textilüzletek sorra buknak, a kereskedelem évről-évre a hátszáltsákkal elhamozott textilgyáros hazát vesz...

Árverezik Zucker Henriket

Zucker Henrik budapesti ismert üveg- és porcellánkereskedő házaát és telkeit igyekeztek árverésen eladni a napokban. Hét ingatlanról volt szó, öt kőbányai telekről, a gyömrőiüti gyártelepről és a Klauzál-terti sarkán lévő házról. Kiderült, hogy Budapestben csak a kis ingatlanokat sikerült ma könnyűszerrel eladni árverésen, de a nagyokra nincs pénz. A bankok, a gyárakos, a tőkepénzesek még csak nem is érdeklődtek.

Az öt kis telek rövidesen elikt, átlag 3500 pengőért-egy háromszázötven kőbányai ingatlan. A gyömrőiüti gyárépületek kiútlási ára 198.540 pengő volt.

— Nincs ajánlat — állapították meg. Ugranez hangzott a Klauzál-terti ház 522.468 pengős kiútlási ára nyomán is.

Mint érdekesége, említjük meg, hogy Zucker Henrik háromnegyedmillió pengő adóssággal vált feleltársaként a múlt őszel és azóta egyetlen pengő se folyt be a hopton maradt hitelzők számára. Holott a könyvszakértő száz százalékos feleletet talált... A kiténő szakértő is ember, ő is tévedhet. Általában az Országos Hiteladó Egylet könyvszakértői sok esetben biztosítják a megajánlott kaptárol a hitelezőket, akik aztán egy fillért se látnak.

Zucker Henrik neve sokat szerepelt a bábóru előtt, amikor háromszor is tűz támadt a nagy-méretű üzletében. Zucker a legnagyobb zsidó-ünnepen a nagy nyilvánosság előtt esküdött meg a templomban, hogy ártatlan.

MAGYAR HÉTFŐ
Szerkesztő: OSERNATONY LÁSZLÓ
Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. BALINT MÓZES